THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be sent to C. J. Doorn, 906 Dallas Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

All money matters should be addressed to R. Schaafsma, 524 Henry Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF

Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff, Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos

Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev. P. De Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B. Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. J. Vander Breggen, Rev. R. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA,
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XI, No. 21 Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich. SEPTEMBER 1. 1935 Subscription Price, $2.50

MEDITATIE

God De Pleitgrond Des Gebeds

> Doch nu, Heere! Gij zijt onze Vader! Wij zijn leem en Gij zijt onze pottenbakker, en wij zijn allen Uwer handen werk.
>
> Jes. 64:8.

Doch nu, Heere!

Hopeloos schijnt wel onze toestand, doch zoo kan 't, zoo mag 't niet blijven!

Nergens schijnt uitkomst, de zaak van Uwe Kerk in de wereld schijnt ten eenenmale verloren, doch het is immers onmogelijk, dat dit het einde zou kunnen zijn! Doch nu Heere! . . . .

Uw ijver en Uwe mogendheden, het gerommel Uws ingewands en Uwe barmhartigheden, zij houden zich tegen ons in; Gij doet ons van Uwe wegen dwalen en Gij verstokt ons hart, dat wij U niet vreezen; Uw toorn en gramschap zijn uitgegoten over Uw erfdeel; onze tegenpartijders hebben het vertreden, schoon wij het maar een weinig tijds bezaten en wij zijn geworden als degenen, over welke Gij van ouds niet hebt geheerscht, en die naar Uwen naam niet zijn genoemd. Uwe heilige steden zijn een woestijn geworden; Sion is eene woestijn geworden en Jeruzalem eene verwoesting. Ons heilig en heerlijk huis, waarin onze vaderen U loofden, Heere, is met vuur verbrand en al onze gewenschte dingen zijn tot woestheid geworden . . . .

Doch nu, Heere! . . . .

Zoo kan 't niet blijven!

Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten, gelijk een smeltvuur brandt, en het vuur de wateren doet opbobbelen! Och, dat Gij nederkwaamt om Uwen Naam Uwer wederpartijders bekend te maken, om de Heidenen, die Uw heiligdom vertreden, met Uwe wrake te treffen en voor Uw aangezicht te doen beven, als weleer, toen Gij vreeselijke dingen deedt, om Uw volk te verlossen! . . . .

Doch nu, Heere! . . . .

Gij kunt niet eeuwiglijk op ons toornen; Gij zult Uw volk, de stammen Uws erfdeels niet tot in de eeuwigheid verlaten!

Neen, onzerzijds is er niets, waarop wij zouden kunnen pleiten, op grond waarvan wij zouden kunnen hopen op Uwe verlossing. Want Gij zijt verbolgen, omdat wij gezondigd hebben. Wij zijn allen als een onreine en onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijk kleed; wij vallen af als een blad en onze misdaden voeren ons henen weg als een wind. En er is niemand, die Uwen naam aanroept, die zich opwekt, dat hij U aangrijpe, want Gij verbergt Uw aangezicht en doet ons smelten door middel van onze ongerechtigheden . . . .

Hoe zouden wij dan U aanroepen? . . . .

Waarop zouden wij de verlossing Sions van U afsmeken? . . . .

Doch nu, Heere! . . . .

Gij zult toch de stammen Uws erfdeels verlossen en Uwen toorn van Sion afwenden!

En, ofschoon er onzerzijds nergens eenige grond is, waarop wij het van U zouden kunnen afbidden, dat Gij niet zoozeer verbolgen zoudt blijven en onzer ongerechtigheden niet in eeuwigheid zoudt gedenken, toch loopen wij U daarom aan als een waterstroom. Gij wilt, Gij zult, Gij moet ons hooren! . . . .

Gij Zelf zijt de pleitgrond van ons gebed! . . . .

Gij zijt toch onze Vader!

Wij zijn leem, Gij zijt onze pottenbakker, wij zijn Uwer handen werk!

Daarom roepen wij U aan!

En hoort Gij ons!

Gij, Heere, zijt toch onze Vader!

En dat wil toch allereerst zeggen, dat in U onze eeuwig-willende Oorsprong is!

Zoo immers is het met de grondbeteekenis van het

vaderschap. Niet de diepste idee is die der liefde, schoon zij geenszins is uitgesloten; noch ook is slechts de gedachte van voortbrengen de grondidee. Een dier toch brengt ook een dier voort, zonder in den eigenlijken zin vader te zijn; een boom brengt een boom voort, zonder dat men het vaderschap op hem toepast. Maar de diepe grondgedachte van het vaderschap is juist in het genereeren, in het voortbrengen door en met een welbewuste wilsdaad.

Dit is reeds, zij het ook in gebrekkigen en zwakken zin, waar van het vaderschap onder de menschen. Dit is in eeuwig-volmaakten zin van toepassing op het Vaderschap van den eersten Persoon in de Goddelijke Drieëenheid binnen het Goddelijke Wezen. Dit is eveneens waar van het Vaderschap Gods in betrekking tot Zijn uitverkoren volk.

Gij zijt toch onze Vader!

Gij hebt ons immers met een eeuwige Goddelijke wilsdaad, vrijmachtig en volkomen souverein, gewild, door niets bewogen dan door Uw eigen Goddelijk welbehagen. Uw wil is eeuwig, onveranderlijk. Gij wilt Sion dus eeuwiglijk en hare zonen en dochteren zijn eeuwiglijk Uwe kinderen.

Op dien eeuwig-souvereinen wil pleiten wij, als wij van U bidden om Sion te verlossen!

Gij Zelf zijt onze pleitgrond!

Doch nu Heere! . . . Hoe 't ook ga, hoe donker 't ook mag schijnen, hoe diep wij 't ook hebben verdorven, Gij zijt toch onze Vader!

Gij hebt ons immers ook voortgebracht! Zooals Gij ons met een eeuwigen wilsdaad in Uw vrijmachtig welbehagen hebt gewild, als Uw volk, als Uwe kinderen, zoo hebt gij ons ook voortgebracht. Dat wij er zijn, als Uw volk, is alleen te danken aan een daad van U. Zoo was 't Israel in de oude, zoo is 't met de Kerk in de nieuwe bedeeling. En de Allerhoogste laat immers nooit varen het werk Zijner handen? Hoe zou Hij dan Zijn volk kunnen vergeten? Hoe zou Hij Zijns Verbonds niet meer gedenken? Hoe zou Hij ons tot in eeuwigheid kunnen verstooten? . . . .

Gij zijt toch onze Vader!

En daarin zit toch ook de gedachte van gelijkenis. Niet slechts in het voortbrengen, noch ook in het willend voortbrengen, maar in het welbewust en willend voortbrengen van iemand naar ons beeld en onze gelijkenis, ligt de grondgedachte van het vaderschap. Zoo is het slechts in zeer gebrekkigen zin bij ons. Zoo is het in oneindig volmaakten zin bij God, als Hij als Vader van eeuwigheid tot eeuwigheid den Zoon genereert, zoo is het ook, als Hij van eeuwigheid kinderen heeft gewild, die den beelde Zijns Zoons gelijkvormig zijn. Zoo is het met die eeuwige wilsdaad Gods in betrekking tot Zijn volk. Hij heeft eeuwiglijk een volk gewild en verkoren, dat op Zijn Zoon zou gelijken. Doch daarom kan het zoo niet blijven en kan Sion niet verwoest blijven liggen, er moet verandering komen . . .

Gij zijt toch onze Vader!

Daarom hebt Gij ons immers ook lief met een eeuwige liefde!

Immers, op grond van de gemeenschap des levens tusschen Vader en kind, is er ook een gemeenschap der liefde, is er bij den vader een willen van zijn kind, een zoeken van zijn kind, een behagen scheppen in zijn kind. En zoo is het in het Vaderschap Gods in betrekking tot Zijn volk in eeuwig volmaakten zin. Hij heeft ons souverein gewild als volmaakten, Hij heeft ons als volmaakten in Zijn eeuwigen raad gekend en liefgehad, Hij zal ons in die souvereine liefde, die geheel alleen en eeuwiglijk van Hem uitgaat tot ons, zoeken, tot Hij ons gelijk gemaakt heeft aan het beeld, dat Hij in beide handpalmen heeft gegraveerd! . . . .

Gij zijt toch onze Vader!

Dat is onze pleitgrond, de laatste, de eenige, maar eeuwig zekere pleitgrond!

Al heeft een kind het nog zoo diep verdorven, hij zal ten slotte toch tot zijn vader kunnen zeggen: "'t Is waar, ik heb gezondigd, 'k heb alles verbeurd, Gij hebt reden om op mij te toornen, om mij te kastijden, om tijdelijk niets met mij te doen te willen hebben . . . . doch nu, er moet een eind aan komen, want gij zijt toch mijn vader!"

In veel hooger zin pleit alzoo hier Gods volk voor Zijn aangezicht!

Neen, niet in koude onverschilligheid, wandelende in de zonde en God tartend omdat Hij toch immers als hun Vader gehouden is hen te verlossen, spreekt hier Gods volk; maar in diepe veroetmoediging en berouw over de zonde, in het diepe bewustzijn nergens meer een pleitgrond te kunnen vinden en toch verlangend naar Sions volkomene en eindelijke verlossing, pleit het op Gods eigen souvereiniteit:

Gij zijt toch onze Vader!

Gij hebt ons souverein gewild, souverein liefgehad, souverein verordineerd om Uw beeld te dragen, met een souvereine wilsdaad voortgebracht . . . .

Wees dan niet eeuwiglijk verbolgen!

Verlos ons, om Uws Naams wil!

Gij de pottenbakker!

Wij zijn leem!

Gij zijt de souvereine Formeerder van Uw volk. Gij ontfermt U diens Gij wilt en Gij verhardt dien Gij wilt. Er is niemand, die tot U, onzen Formeerder zeggen kan: wat doet Gij?

Zoo toch is de beteekenis van het beeld des pottenbakkers in de Heilige Schrift.

't Is het beeld van de absolute souvereiniteit des levenden Gods!

De pottenbakker formeert het leem naar zijnen wil. Hij alleen heeft het recht om van het leem te maken, wat hij wil. Het leem heeft hoegenaamd geen zeggenschap. En hij heeft niet alleen het recht, maar ook de macht om uit het leem te formeeren de vaten zijner

inventie. Zijn betrekking tot het leem is die van volkomene vrijmacht.

En niet anders is het met God den Heere in betrekking tot de formeering van Zijn schepsel.

Ja, in vergelijking met de Goddelijke souvereiniteit in betrekking tot ons is het beeld nog zwak. De pottenbakker is immers altijd nog gebonden aan den aard van het leem, God de Heere echter is volstrekt, onbeperkt vrijmachtig. Niet slechts de vaten, die Hij formeert, ook het leem, waaruit Hij ze formeert, is door Hem bepaald in zijn aard, voorbeschikt tot het doel, waartoe Hij het wil gebruiken. De uiteindelijke oorzaak aller dingen is alleen in Zijn welbehagen! Zoo is het met Zijne souvereine macht ten opzichte van gansch Zijn schepsel. Zoo is het, en dat is de gedachte dezer aanbidding, in het bijzonder ten opzichte van de formeering van Zijn volk. Zeker, Hij maakt vaten ter eere en vaten ter oneere, vaten tot eeuwige heerlijkheid en zaligheid en vaten tot het verderf toebereid; en wie zal Hem wederstaan? Hij is God en niemand meer, de geheel Eenige! Maar, en daarop valt hier de nadruk, Hij is daarom ook de geheel eenige Formeerder van Zijn volk.

Gij zijt onze pottenbakker, wij zijn leem!

Gij formeert Uwe Kerk, Uw Sion, en er is niemand met U! Gij alleen bereidt ons naar Uwen wil, om Uw volk te zijn en om Uwe deugden te verkondigen!

Zoo is het ten opzichte van de Kerk als geheel, zooals ze eens in heerlijkheid rondom den troon Gods en des Lams zal jubelen; en zoo is het met een ieder van de verkorenen in het bijzonder, die straks op hun eigene plaats in het geheel zullen schitteren tot heerlijkheid Gods des Vaders! Jehova alleen is de vrijmachtige Formeerder Zijns erfdeels!

Daarin ligt een vaste pleitgrond des gebeds om de eindelijke verlossing van Sion!

Niet in het heele of halve Pelagianisme!

Dan toch staat de zaak zoo, dat God tot Zijn volk zou zeggen: Ik heb u wel gewild, maar gij hebt Mij niet gewild; Ik heb u wel voortgebracht, opdat ge Mijn beeld zoudt dragen, doch gij hebt dat beeld verdorven; Ik wilde u liefhebben, maar gij hebt Mijne liefde schipbreuk doen lijden . . . .

Dan is alles voor eeuwig verloren!

Dan blijft er nergens een pleitgrond over voor het zijne zonden belijdende volk, noch in dat volk, noch ook in God!

Thans echter staat het anders!

Gods volk pleit op Gods vrijmacht, op Zijn absolute souvereiniteit in het formeeren van Zijne Kerk, als grond voor zijn gebed om volkomene verlossing van Sion. Wij, zoo bidden ze hier, hebben het metterdaad geheel verdorven. En is van onze zijde, als partij tegenover U, geen hoop, dat er van Uwe zaak, van Uw Verbond, van Uw Sion en de eere Uws naams ook maar iets terecht zal komen. Doch nu, Heere! in laatster instantie beteekent dit alles toch immers wezenlijk niets! En, hoe wij het ook mogen verderven, hoe wij het ook altijd weer hopeloos mogen maken, wij zijn toch immers ten slotte slechts leem, Gij zijt onze pottenbakker, die van ons maakt, al, wat Gij wilt! . . . .

Let wel, niet als een voorwendsel om het nu maar te blijven verderven, belijdt het volk Gods hier de souvereiniteit des Allerhoogsten!

In ernst der ziel wordt dit immers nimmer gedaan!

Maar in ootmoedige belijdenis van eigen nietigheid en Gods grootheid!

Met een innig verlangen der ziel om als Gods erfdeel te mogen schitteren in heerlijkheid!

Wij zijn leem; Gij zijt onze pottenbakker!

Daarom, daarom alleen is er hoop!

Doch nu, Heere!

Zoudt Gij U over deze dingen stilhouden? . . . .

Wees niet zoozeer verbolgen, en gedenk niet eeuwiglijk der ongerechtigheden! Laat Jeruzalem weer verrijzen uit het stof en Sion zich weer verblijden in uw heil!

Wij zijn immers allen Uwer handen werk!

Dit laatste staat in onmiddellijk verband met het beeld van den pottenbakker en het leem. Als God onze pottenbakker is en wij zijn slechts leem in Zijne Goddelijke vingeren, dan kan het immers niet anders of wij zijn ook louter en alleen Zijner handen werk. Dan is er in ons, als Gods volk, niets van eigen maaksel. Dan is er ook geen vreemde macht, die medewerkt in de formeering van Gods Kerke. God heeft haar vrijmachtiglijk en eeuwiglijk gedacht en gewild; Hij heeft haar verlost door het bloed des kruises; Hij heeft haar gerechtvaardigd, geheiligd, verheerlijkt . . . .

Zijner handen werk alleen zijn wij!

Doch dan gaat het immers ook louter om Zijne eere!

God moet worden verheerlijkt in Zijn eigen werk, niet in ons werk. Die verheerlijking Zijns naams is de uitstraling Zijner deugden door het werk, dat Hij souverein en alleen maakt. Niemand geeft Hem raad. Niemand en niets beperkt en bepaalt Hem in Zijn werk. Niemand werkt mede in de formeering en volmaking Zijns werks. Hij alleen is de Heere, de Heilige Israels, de Heiland. Er is geen vreemd god met Hem. Hij zal het straks eeuwiglijk zeggen: Dit volk heb Ik Mij geformeerd; zij zullen Mijnen lof vertellen!

Om die eere gaat het, in diepsten zin, ook bij deze bidders!

Daarom, omdat het om die eere des Allerhoogsten gaat, grieft het hun tot 't diepst hunner ziel, dat de wederpartijders Gods heiligdom vertreden!

Maar daarom hebben ze ook een vasten pleitgrond voor hun gebed om de verlossing Sions.

Wij zijn Uwer handen werk, waarin Uw heerlijkheid eeuwiglijk moet uitstralen!

Verlos ons dan en keer u niet af in toorn!

Om Uws naams wil, Amen, ja, Amen!

H. H.

EDITORIALS

Attentie, Prof. Dr. K. Schilder!

Onlangs was ik op visite bij een onzer predikanten.

Deze vertelde mij, dat hij ongeveer een jaar geleden, tezamen met een broeder uit zijne gemeente, een brief verzonden had met enkele vragen aan prof. dr. K. Schilder te Kampen, Nederland. In het antwoord, dat de professor schreef weigerde hij beleefd om op de hem gestelde vragen in te gaan.

En dat was zijn zaak.

Maar aan het einde van den brief, als ik mij wel herinner ('k heb den brief niet in mijn bezit) moest het dienen als een reden temeer, waarom hij met de broeders niet in discussie wilde treden, schreef de geachte professor, dat ik, ondergeteekende, ook nog eene onwaarheid te verantwoorden had, waaraan ik tegenover hem schuldig zou staan!

'k Voelde eerst alsof de schrijver mij een slag in het aangezicht had gegeven. Bij nadenken echter kwam ik tot de slotsom, dat het een slag in zijn eigen aangezicht was.

Immers maakt dr. Schilder zich hier eenvoudig schuldig aan achterklap en laster.

Aan achterklap, want zoover ik mij bewust ben, heeft hij mij nimmer van het spreken of schrijven van eene onwaarheid in het aangezicht beschuldigd, nog veel minder mij verzocht mijn zonde te belijden. En nu schreef hij aan twee mijner broederen, dat ik tegenover hem die zonde tegen het negende gebod had bedreven! Dat is achterklap.

En aan laster, want het is ook beslist onwaar, dat ik aan zulk eene onwaarheid zou schuldig staan tegenover prof. Schilder, en op zijn zachtst gezegd weet prof. Schilder ook wel, dat hij niet bij machte is zijne beschuldiging te bewijzen. Als mijn vermoeden juist is en dr. Schilder zinspeelt in zijn brief op het geval, waarop ik meen, dat hij zinspeelt, dan staat voor den beschuldiger de zaak toch altijd nog zoo, dat hij op zijn best slechts een boos vermoeden kon hebben, dat ik onwaarheid geschreven zou hebben, en dan doet dat boos vermoeden bij prof. Schilder slechts denken aan het bekende Hollandsche spreekwoord den waard en zijne gasten betreffende.

Wat is het geval?

Velen onzer lezers herinneren zich misschien, dat ik een paar jaren geleden captie maakte op een schrijven van prof. Schilder, destijds nog predikant te Delftshaven, waarin hij de opmerking had gemaakt, dat de Amerikaansche Gereformeerden mij ongereformeerd noemen. Het stond in verband met mijn lidmaatschap in de Sovereign Grace Union en de propaganda voor eene internationale conferentie van Calvinisten, die ook ik verzocht was bij te wonen. En wat Schilder bedoelde werd verder duidelijk uit hetgeen hij verder schreef: "M. i. moeten de gereformeerden zich overal bezinnen over de vraag, wat zij wezen willen: een groepje van sectarische gezindheid, die in de kerk terwille van enkele versleten papieren, en in den band van een kerkorde keurslijf iemand afwijzen als niet gereformeerd, maar om hem elders weer frank en vrij als gereformeerde te bejegenen" . . . .

Ik had Schilder er op gewezen, dat het juist niet waar is, dat wij door de Amerikaansche Gereformeerden ongereformeerd worden genoemd en hem vriendelijk verzocht zijn fout te herstellen. Ik voegde er aan toe, dat ik in het licht van het verleden niet veel hoop had, dat de schrijver zijn fout zou herstellen, want dat ik hem reeds eerder had gewezen op verkeerde voorstellingen ons betreffende, zonder eenig gevolg.

Wat deed echter ds. Schilder?

Van mijn broederlijke bede aan hem om deze fout te herstellen, maakte hij zich met een handgebaar af. Hij liet zijne ongegronde opmerking, dat deAmerikaansche Gereformeerden ons ongereformeerd noemen, eenvoudig staan. Maar hij ging in op mijne opmerking, dat ik hem reeds eerder had gewezen op verkeerde voorstellingen mij betreffende doch zonder gevolg. En hij verzocht mij hem te laten weten, waarop ik doelde. Ik antwoordde toen in de S. B., dat ik die moeite niet zou nemen, overtuigd, dat het immers vruchteloos zou zijn. En daar liet ik het bij.

Nu vermoed ik, dat prof. Schilder de conclusie getrokken heeft, dat ik een onwaarheid schreef, toen ik hem er aan herinnerde, dat ik mij reeds eerder tot hem had gewend met een bede om corrigendum in *De Reformatie,* en dat zonder gevolg. Tot die conclusie had hij in het geheel geen recht. Hij kon mij op mijn woord gelooven. Doch blijkbaar heeft hij toch alzoo geconcludeerd en stoutweg aan de bovengenoemde broeders alhier geschreven, dat ik nog altijd schuldig stond aan eene onwaarheid.

Ik noem dit openlijk achterklap en laster. En ik verzoek prof. Schilder dit ook openlijk te erkennen.

Hij mag dit doen in ons blad.

Indien mijn vermoeden verkeerd is en hij op iets anders doelt, mag hij ook in ons blad bewijzen, dat ik werkelijk tegenover hem gelogen heb.

En mocht hij ook dit weigeren, dan bewijst hij daarmede nog eens, dat het boter aan de galg gesmeerd is, om hem te vragen zijne fouten te herstellen.

Ik ben het, dat spreekt wel vanzelf, prof. Schilder thans nog minder dan ooit verschuldigd om hem te bewijzen, dat mijn opmerking, dat ik hem reeds vroeger verzocht had verkeerde voorstellingen aangaande mij, in *De Reformatie* door hem gegeven te herstellen.

Doch ik wil het om wille van de broeders, aan wie de prof. schreef, thans toch doen.

In de *Standard Bearer* van 1 Maart 1930 had ik het

volgende verzoek gericht aan ds. K. Schilder: "Ook hadden we gaarne, dat hij ons artikel 'Laf Werk' in *De Reformatie* geheel of gedeeltelijk wilde opnemen. Mij dunkt, dat dit niet meer dan billijk is, het feit overwegende, dat hij hetzelfde deed met een artikel uit de *Maas- en Scheldebode,* zonder dat hij (ds. K. S.) zelf wist of dit artikel waarheid sprak of niet".

Het nummer van de S. B., waarin dit verzoek aan hem gericht werd, is hem ook toegezonden.

Doch er werd in *De Reformatie* nimmer een woord van gerept.

Commentaar is hier overbodig.

Het woord is thans aan prof. K. Schilder.

H. H.

Geen Hooge Dunk

Heeft prof. Schilder van "Amerika".

Van de Zondervan Publ. House te Grand Rapids had hij een boek ontvangen door dr. Barth beschreven en door Douglas Hortan in het Engelsch vertaald onder den titel: *The Word of God and the Word of Man.*

Onder meer schrijft prof. Schilder hierover het volgende:

"Overigens zal voor Nederland deze vertaling van 'Das Wort Gottes und die Theologie' niet behoeven te worden besproken. Niet alleen zal men hier Barth in 't duitsch willen lezen, maar ook heeft men hier wel op gelet, dat in Barths ontwikkelingsgang dit boek reeds als verouderd heeft te gelden. Trouwens, het titelblad geeft het jaartal 1935 plus de vermelding, dat Barth professor is te Munster . . . . Intusschen is het leven reeds verder gegaan, en hebben we reeds twee Prolegomena plus een algeheele omkeering van de 12 artikelen in hun tegendeel beleefd. Amerika komt wel wat achteraan; men is er wat nuchterder dan hier; ondanks vertalers verlangen van het tegendeel bewijst reeds de aankondiging van *dit* boek, dat hij tevergeefs voor de groote massa zijner engelsche lezers hoopt, dat 'their experience parallels that of the continent'!

Ja, Amerika komt wel wat achteraan!

Men kan het dr. Schilder eigenlijk niet euvel duiden, dat hij den indruk krijgt, dat wij hier in Amerika Barth eigenlijk alleen in 't Engelsch lezen, en dat wij nu pas eens een begin maken met een boek, dat reeds enkele jaren oud is, als men zulke boeken ter recensie opzendt met de vermelding, dat de schrijver professor is te Munster.

De zaak is natuurlijk, dat de Zondervan Publ. House dit boek nog eens heeft uitgegeven, ofschoon het reeds lang geleden vertaald werd.

Ik stel er echter prijs op, dat dr. Schilder dien indruk niet blijft houden.

Hier in Amerika lezen wij Barth ook in 't Duitsch en we zijn waarlijk niet meer bezig met zijn "The Word of God and the Word of Man".

Het ware dan ook juister geweest, indien de recensent in plaats van "Amerika" geschreven had: "The Zondervan Publ. House".

Overigens, ofschoon ik mij er wel voor zal wachten het oordeel uit te spreken, dat Barths theologie Gereformeerd is, kan ik geen genoegzame grond vinden voor de felle tegenstand, die zijn beschouwing bij sommigen in Nederland ontmoet. Voor mij is het nog een vraag, waar Barth zal aanlanden.

In dit opzicht komen wij misschien wel wat achteraan!

H. H.

Time and Change Are Busy Ever

Thus we thought when the news reached us that on one Sunday two Christian Reformed ministers occupied the pulpit at the different services of the Protesting First Christian Reformed Church of Kalamazoo, of which the Rev. H. Danhof is pastor.

Such an event indicates that a considerable change in attitudes and relationships must have been effected since the year 1924.

A change on the part of the Christian Reformed ministers that spoke the Word on that particular sabbath.

A change, too, on the part of the Christian Reformed Churches, if, at least, they leave the two ministers unmolested. I distinctly remember the time, when another Christian Reformed minister preached the Word from the Eastern Ave. pulpit, shortly after the consistory of that congregation had been deposed and its pastor suspended; and that this sermon became his last show of support of our cause, when the Classis rebuked him and he bent a penitent knee to confess his sin.

Lastly, it also marks a change on the part of the Kalamazoo congregation unto which they ministered the Word.

Necessarily so.

For, I suppose that the services were conducted in the usual manner. The consistory of the Protesting First Chr. Ref. Church had the lead and the supervision over the whole service. They invited those ministers to preach for the congregation. They watched over the doctrine when the ministers preached the Word. And when the minister had finished he shook hands with the consistory and they with him in token of doctrinal agreement.

I am rather safe to suppose, further, that the consistory did not, before the service exact a promise of the two ministers that they would preach no common grace and would not proclaim a doctrine that harmonized with the three points. This, naturally, marked a significant change on the part of the consistory, as well as on the part of the congregation that listened without

protest. The Protesting First Christian Reformed Church is really not a protesting church at all anymore.

On the other hand, the two ministers, I suppose, had no scruples to preach under the supervision of the consistory of the Protesting First Christian Reformed Church and thus to acknowledge them in their official capacity. They forgot or ignored or refused to acknowledge the fact, that according to the judgment of their own church denomination there is not really a Protesting Christian Reformed Church at all, that its consistory is not really a consistory, its members being deposed from office, and that the real First Christian Reformed Church and the real consistory is at South Burdick St. They actually took a stand against their own Church and professed by their deed that the action of 1924 was to be condemned.

And if the Christian Reformed Church does not call their ministers on the carpet for this misdemeanor, their attitude has undergone a considerable change since the time when they humbled another minster for a similar offense.

Time and change are busy ever, indeed!

H. H.

KERKNIEUWS

Drietal te:

Hope, Riverbend, Mich.: Dss. M. Gritters, J. Van der Breggen, Cand. G. J. Kooistra.

Kalamazoo, Mich.: Dss. A. Cammenga, B. Kok, Cand. G. J. Kooistra.

Rock Valley, Ia.: Dss. Cammenga, De Jong en De Boer.

Beroepen te:

Kalamazoo, Mich.: Cand. G. J. Kooistra.

Rock Valley, Ia.: Ds. A. Cammenga van Los Angeles, Cal.

WEDDING ANNIVERSARY

On September 6th, our beloved parents,

JOHN WM. PASTOOR

and

ANNA PASTOOR—Bolt,

hope to commemorate their 35th wedding anniversary.

We are thankful to our God for the blessings He has given us in them and pray that they may be spared for each other and for us.

Their grateful children,

Mr. and Mrs. Edward Kuiper
Mr. and Mrs. Ralph Pastoor
Mr. and Mrs. Edward Yonker
Mr. and Mrs. William J. Pastoor
Raymond Pastoor
And 6 grandchildren.

Grand Rapids, Mich.

Waarom Protestantsch Gereformeerd?

Een Getuigenis

Wat, mijn broeder of zuster, die dit leest, weet gij van de Protestantsche Gereformeerde Kerken?

Hoe zijn ze tot stand gekomen? Wat is haar geschiedenis? Op welken leerstelligen en kerkrechtelijken grondslag staan ze?

Misschien hebt ge wel eens iets gehoord van die kerken en haar geschiedenis. Want er wordt genoeg gepraat en veel te veel laster verspreid. Het kan zijn, dat ge wel eens gehoord hebt, dat de Protestantsche Gereformeerde Kerken een groep menschen zijn, die enkele jaren geleden uit de Christelijke Gereformeerde Kerken zijn getreden, scheuring hebben veroorzaakt, onder leiding van enkele predikanten, die hun zin niet konden krijgen. Of misschien heeft het gerucht uw oor wel eens bereikt, dat die Protestantsche Gereformeerde Kerken een verkeerde, god-onteerende, zeer gevaarlijke leer voorstaan? Ze maken God tot auteur van de zonde, stellen Hem voor als een vreeselijken tyran, loochenen de verantwoordelijkheid des menschen, prediken alleen voor de uitverkorenen, gelooven niet in de zending, hebben nooit een woord voor "onbekeerden", etc., etc. Zelfs is het niet onmogelijk, dat u verteld is geworden, dat die Protestantsche Gereformeerde Kerken eenige jaren geleden "drie punten" hebben opgesteld, waarom ze uit de Christelijke Gereformeerde Kerken zijn gebannen.

Dit alles kan u verteld zijn, want het wordt meer dan eens zoo verteld.

't Kan ook zijn, dat welwillender mond u vertelde, dat het eigenlijk jammer is, dat de breuke geslagen werd tusschen de Christelijke Gereformeerde Kerken en ons, dat het te betreuren is, dat wij de Christelijke Gereformeerde Kerken hebben verlaten, daar wij wel goed Gereformeerd zijn, maar dat het de stijfkoppigheid der leiders was, der leiders der tegenwoordige Protestantsche Gereformeerde Kerken, die het onmogelijk maakte om de scheuring te voorkomen. Er is overigens eigenlijk geen beginsel-verschil tusschen de Christelijke Gereformeerde Kerken en ons!

Als ge dit alles of iets dergelijks wel eens gehoord hebt, dan hebt ge de leugen beluisterd.

En als ge aan zulke geruchten geloof hebt gehecht, dan ligt de oorzaak hier dat ge de zaak niet hebt onderzocht.

Wij, Protestantsche Gereformeerden, zijn niet uit de Christelijke Gereformeerde Kerken getreden, wij zijn er *uitgeworpen!*

Wij hebben geen scheuring veroorzaakt, maar hebben alles gedaan, wat in ons vermogen en met onze conscientie bestaanbaar was, om scheuring te voorkomen. De Christelijke Gereformeerde Kerken hebben scheuring gewild en scheuring gemaakt!

Wij leeren geen God-onteerende, gevaarlijke leer,

maar handhaven de zuivere, onvervalschte Gereformeerde waarheid; daarom hebben de Christelijke Gereformeerde Kerken, die de waarheid door de gemeene gratie theorie hebben verkracht en vervalscht, ons uitgeworpen!

Wij zijn niet van de Christelijke Gereformeerde Kerken gescheiden in eigen kerkverband uit oorzake van stijfkoppigheid en om niets beteekenende dingen, maar uit beginsel!

Daarom leggen wij tegenover alle lasterlijke geruchten, die van onze kerken verspreid worden, dit *Getuigenis* af!

Gij, mijn Christelijke Gereformeerde broeder of zuster, voor wie dit getuigenis vooral bedoeld is (schoon het allen aangaat, die nog liefde hebben voor de Gereformeerde waarheid), kunt immers niet gaan staan op het standpunt der onverschilligheid. Ge kunt niet, ge moogt niet, ge durft niet voor God en menschen u verontschuldigen met de bewering, dat deze dingen u niet aangaan! Ge zijt niet verontschuldigd voor God en de kerken door het te bejammeren, dat deze dingen alzoo zijn en voorts u er maar bij neer te leggen!

Gij zijt persoonlijk verantwoordelijk!

Verantwoordelijk voor de verkrachting der waarheid, officieel door uwe kerken begaan in het aannemen der u bekende of onbekende (dat doet er principieel niet aan af of toe) "Drie Punten".

Gij zijt ook verantwoordelijk voor onze uitwerping uit uwe kerken!

Daarom richten wij dit "Getuigenis" tot u, opdat gij, de dingen verstaande, òf welbewust verantwoordelijk moogt zijn, òf moogt weigeren nog langer mede de verantwoordelijkheid voor die dingen te dragen!

En leg dit "Getuigenis" niet ongelezen terzijde. Het zou u niet baten. Ook dan blijft ge voor den inhoud er van verantwoordelijk. Het heeft u immers bereikt! Het is tot onder uwe oogen gebracht! Ge hadt het kunnen lezen en ge hebt niet gewild!

Lees dan en onderzoek of deze dingen alzoo zijn!

De Protestantsche Gereformeerde Kerken dateeren van het laatste gedeelte van 1924 en 't begin van 1925. Toen werden drie kerkeraden met hunne leeraren door de classes Grand Rapids Oost en Grand Rapids West der Christelijke Gereformeerde Kerken uit hunne ambten ontzet. En toen meenden die kerkeraden en leeraren met het overgroote meerendeel hunner gemeenten zich aan die afzetting niet te mogen storen, maar voor God geroepen te zijn door te gaan met de uitoefening hunner ambten en een eigen, zelfstandig kerkverband te moeten vormen.

Wat was de eigenlijke en principieele oorzaak van en reden voor die afzetting der kerkeraden?

Er was strijd ontstaan over de theorie der gemeene gratie of algemeene genade.

Lang reeds had deze theorie in de lucht gezweefd. Zoolang, dat bij velen de gedachte leefde, dat deze theorie een wezenlijk bestanddeel uitmaakte van de Gereformeerde waarheid en belijdenis. Ze werd zoo nu en dan in vraagboekjes, ook wel in de prediking genoemd. En Dr. A. Kuyper Sr. trachtte haar principieel en praktisch te ontwikkelen in zijn drie deelen over *De Gemeene Gratie*. Feit echter is, dat ze nimmer in de officieele belijdenisschriften der Gereformeerde Kerken werd opgenomen. En feit tevens, dat deze theorie wezenlijk in conflict is met de lijn van het Gereformeerde gelooven en belijden.

Drie hoofdelementen bleek deze gemeene gratie-leer in te houden.

Daar is allereerst de voorstelling, dat de genade Gods in betrekking tot de dingen van dit leven niet particulier, niet alleen voor de uitverkorenen is, maar algemeen, alle menschen hoofd voor hoofd en ziel voor ziel geldt, rechtvaardigen en goddeloozen, uitverkorenen en verworpenen. God staat in een zeker vriendschapsverbond met den natuurlijken mensch.

In de tweede plaats houdt die theorie in de voorstelling, dat aanstonds bij den zondeval in het paradijs, en sedert heel de geschiedenis door, een algemeene genade-*werking* is ingetreden, waardoor de zonde in hare doorwerking in de menschelijke natuur gestuit werd en wordt, waardoor de mensch niet wordt wedergeboren, maar toch in verstand en wil zoo wordt beheerscht, dat hij niet zoo verdorven is, als hij zonder die genadewerking wel zou geweest zijn.

In de derde plaats en in nauw verband met het tweede, houdt de gemeene gratie-leer in, dat krachtens die algemeene genade-werking op den natuurlijken mensch deze op het terrein van het tegenwoordige leven nog veel goeds kan doen. Hij leeft een betrekkelijk goed wereld-leven.

De in 1924 afgezette predikanten vestigden hun aandacht op deze leer en dachten zich er op in.

Ze werden hiertoe mede gedrongen door het ontegensprekelijke feit, dat de toepassing van de gemeene gratie-leer in de praktijk van het leven leidde tot verzwagering en vereenzelviging der Kerk met de wereld.

En ze kwamen tot de ontdekking, dat de gemeene gratie-leer door en door valsch is, dat ze in strijd is met de Heilige Schrift, dat ze wezenlijk in conflict is met de Gereformeerde lijn van gelooven en belijden en dat ze voor de praktijk des levens gevaarlijk is.

En niet alleen kwamen ze tot deze ontdekking, maar ze begonnen ook de kerken in prediking en speech, in blad en pamphlet op het verkeerde en gevaarlijke van deze leer te wijzen.

Intusschen kwam de bekende Janssen-zaak, waaraan twee der drie afgezette predikanten een zeer werkzaam aandeel namen. Dr. Janssen werd in 1922 door de Synode van Orange City afgezet. Maar hij had vele voorstanders en vrienden. Dit werd mede aanleiding, dat men na de afzetting van Dr. Janssen op de twee predikanten aanviel, met het vooropgezette doel ook hen uit de kerken te bannen. En men viel hen aan op

hun bestrijding der gemeene gratie-leer. Dr. Janssen was hun hierin voorgegaan. Hij had zich telkens, tot verdediging van zijn Schriftbeschouwing, beroepen op de gemeene gratie en zijn voornaamste tegenstanders op dit punt bestreden.

Wat leerden dan die predikanten op dit punt?

Inplaats van het eerste hoofdelement der gemeene gratie-leer, dat de genade Gods in betrekking tot de dingen van dit tijdelijke leven gemeen is, stelden zij, dat wel de *dingen* dezes tegenwoordigen levens, zoowel goede als kwade, regen en zonneschijn, geld en goed, vrouw en kind, gezondheid en krankheid, voorspoed en tegenspoed, gemeen zijn aan rechtvaardigen en goddeloozen, maar dat de *genade* niet in de dingen zit en altijd particulier is. God heeft de Zijnen, de rechtvaardigen lief, maar Hij haat alle goddeloozen. En de *dingen* en *middelen* ten goede voor degenen, die God liefhebben, ten kwade voor de goddeloozen.

Inplaats van het tweede hoofdelement, dat er eene stuitende genade-werking des Geestes is, van het begin der historie na den val tot op dit oogenblik en heel de geschiedenis door, waardoor de natuurlijke mensch eenigszins verbeterd wordt, stelden zij, dat er in de geschiedenis wel toename is in de ongerechtigheid in verband met de organische ontwikkeling van het menschelijk geslacht, dat er ook wel is een beteugeling van den *zondaar*, zoodat God hem ook zijn zondig denken en willen en handelen bestuurt; maar dat er geene hem verbeterende genadewerking Gods is buiten de genade der wedergeboorte; dat hij aanstonds na den val alzoo verdorven is geworden en gebleven, dat hij ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad.

Inplaats van het derde hoofdelement der gemeene gratie-leer, dat namelijk krachtens die gemeene gratiewerking de natuurlijke mensch een betrekkelijk goed wereld-leven kan leven, stelden zij, dat de natuurlijke mensch nog wel kan zien, dat de wet Gods goed is voor den mensch, dat er bij hem daarom ook dikwijls gevonden wordt een poging om formeel naar die wet Gods te handelen, "een betrachten van de deugd en de uiterlijke tucht", maar dat hij toch nimmer het goede wil of kan of doet. In al zijn bestaan zondigt hij altijd en op elk terrein.

Op deze stellingen viel men op ons aan.

In 1924 brachten onze tegenstanders de zaak voor de synode te Kalamazoo.

Men begreep spoedig, dat men tegenover ons met de Gereformeerde belijdenisschriften niets zou vorderen. Trouwens, één onzer tegenstanders had reeds in privaat gezelschap ten opzichte van schrijver dezes zich de opmerking laten ontvallen: "hij moet er uit, maar hoe krijgen we hem er uit; met de belijdenis zal het niet gaan"!

Daarom formuleerde de synode dan ook "Drie Punten," drie leerstellige uitspraken, die als bemiddeling konden dienen tusschen de belijdenis en onze veroordeeling.

Zoo toch kon men eenerzijds den schijn behouden, dat men zich plaatste op het standpunt der belijdenisschriften, door haar dingen te laten leeren, die zij juist niet leert; en anderzijds op ons den schijn laten vallen, dat wij ons tegen de Belijdenis keerden.

Toch sprak de synode, in haar groote verwarring en haars ondanks, ook uit, dat wij fundamenteel goed Gereformeerd waren!

En toch eischte de synode van ons geen enkele belofte of schuld-belijdenis!

Zij was blijkbaar bang voor haar eigen werk!

De lokale classes dachten er echter anders over! Zij deden, wat de synode niet had gedaan, blijkbaar ook niet had willen doen. Om het heel kort te zeggen, zij eischten van ons, predikanten en kerkeraden een verklaring van onderwerping aan de Drie Punten!

Dat konden we niet doen.

Zulk eene verklaring mochten we niet afleggen, omdat we in het diepst van onze ziel overtuigd waren, dat de Christelijke Gereformeerde Kerken de Gereformeerde waarheid in de Drie Punten hadden verkracht en vervalscht; omdat we het onze dure roeping achtten, ook mede in overeenstemming met onze belofte in de onderteekening van het "Onderteekeningsformulier" afgelegd, de leer der Drie Punten te bestrijden en de kerken voor het gevaarlijke dier leer te waarschuwen. En van onze intentie om alzoo te doen hadden we reeds aankondiging gedaan in de intusschen tot stand gekomen Standard Bearer.

Immers in de Drie Punten hadden de Christelijke Gereformeerde Kerken alle hoofdelementen der gemeene gratie-leer officieel aanvaard en tot kerkelijke dogma's verheven.

Ja, erger nog, in haar wanhopig pogen om toch de gemeene gratie-leer op de belijdenis te baseeren, had de synode ook nog uitgesproken, dat de verkondiging des Evangelies genade Gods is voor allen, die het hooren!

Daarmede had men in beginsel ook de Remonstrantsche leer der algemeene genade aangenomen en was men in de wateren van Arminius verzeild geraakt!

Eene belofte van onderteekening der Drie Punten konden we dus niet afleggen.

Beloven om het stilzwijgen over die drie valsche leerstellingen te bewaren, was zoo min mogelijk als gewettigd. Niet mogelijk, want wij werden immers elken Zondag geroepen om het Woord te bedienen, en die bediening van het Woord zou noodwendig een bestrijding der Drie Punten zijn. Gereformeerde prediking is op de basis der Drie Punten eenvoudig niet mogelijk. En niet gewettigd, want dat stilzwijgen zou een verbreking van de belofte zijn, dat wij alle ketterijen strijdende tegen de Gereformeerde waarheid, zooals in de Drie Formulieren van Eenigheid vervat, zouden verwerpen en bestrijden.

Wij hadden dus geen keuze. Bleef de classis bij

haar eisch, dan stond er voor ons geen andere weg open dan dien eisch beslist te weigeren.

En zoo geschiedde het. Al ons pleiten met de classis om toch op den ingeslagen weg niet voort te gaan, mocht niet baten. Het baatte niet, dat ondergetekende ten slotte aanbood om zich te laten onderzoeken op grond van de Heilige Schrift en de Gereformeerde belijdenis. Wij moesten instemming betuigen met de Drie Punten of althans beloven er verder over te zwijgen. En dat weigerden we.

Die weigering werd door de classis gekarakteriseerd als "insobordinatie aan de bevoegde kerkelijke autoriteiten"!

En op dien grond zijn we afgezet!

Drie leeraren en drie kerkeraden afgezet omdat ze weigerden instemming te betuigen met eene verkrachting der Gereformeerde waarheid, voornamelijk op de grondstukken der souvereine genade Gods en de algeheele verdorvenheid des natuurlijken menschen!

Gij zult zeggen, dat het schier ongelooflijk is, ik weet het. Maar het is de eenvoudige en naakte waarheid. Zoo hebben de kerken, waartoe gij, mijn Christelijke Gereformeerde broeder en zuster behoort, het in 1924-'25 bestaan, en voor die handeling zijt gij persoonlijk verantwoordelijk, zoolang gij die verantwoordelijkheid verkiest te dragen!

Wel beriepen wij ons op de synode van 1926, maar zij legde ons protest eenvoudig terzijde. Wij hadden ons immers niet onderworpen aan de schorsing en afzetting, maar waren doorgegaan met de bediening van onze respectieve ambten, als leeraren, ouderlingen en diakenen. Hoe zou dit laatste ook anders hebben gekund? Hoe zouden wij onze gemeenten voor bijna twee jaren aan haar lot hebben kunnen overlaten?

Wij hebben dus een eigen kerkverband gevormd.

En we hebben den naam van Protestantsche Gereformeerde Kerken aangenomen.

Hiermede wilden wij uitdrukken, dat wij ons plaatsen op den historischen grondslag der Reformatie der zestiende eeuw en dat wel naar de Gereformeerde lijn dier Reformatie.

Zoo is in 't kort de geschiedenis van den oorsprong der Protestantsche Gereformeerde Kerken.

Sedert is er veel gebeurd!

De geschiedenis stond niet stil, zooals te verwachten was.

Wij bleven, zij het ook met veel gebrek en zwakheid, aan onze roeping getrouw. Door blad en boek en pamphlet, door prediking en speech en onderwijs, bleven we de waarheid handhaven, ontwikkelen en verkondigen. En dat niet alleen in eigen kring, maar ook waar men van buiten af ons riep, vooral in de kring der kerken, die ons hadden uitgeworpen. Want in de verkondiging en verbreiding der Gereformeerde waarheid tegenover de kennelijke afval in de richting van het Arminianisme, lag allereerst onze roeping. Dat is allereerst ons "zendingswerk".

En de Heere is met ons geweest.

Op dit oogenblik tellen we twintig kerken, ongeveer een duizend huisgezinnen. Drie dezer kerken zijn in Grand Rapids, vijf in Michigan buiten Grand Rapids, zeven in Iowa, twee in Illinois en drie in Californië.

Ook zijn we aanstonds begonnen met de opleiding tot bedienaren des Woords in eigen Theologische School. Onze kerken mogen zich thans verheugen in de bediening des Woords door zestien leeraren, terwijl onze school dit najaar verwacht te openen met acht studenten.

Tot nog toe staan onze kerken in Classicaal kerkverband. Tot eene verdeeling in classes en het vormen van een synodaal verband is het nog niet gekomen.

En in dit verband staan onze kerken op den grondslag der Gereformeerde Belijdenisschriften, de Nederlandsche Geloofsbelijdenis, de Heidelbergsche Catechismus en de Dordtsche Leerregels. En de Dordtsche Kerkenorde geldt ons tot kerkrechtelijken regel.

Wij zijn dus confessioneel Gereformeerd.

En in dien zin conservatief.

Maar wij willen ook voortspinnen aan de lijn der Gereformeerde waarheid. Vooral op het stuk des verbonds meenen wij de lijnen scherp en zuiver te moeten trekken, maar ook verder te moeten ontwikkelen. En wij willen de antithese handhaven voor elk terrein des levens.

Een Protestantsch Gereformeerd mensch wil leven uit het beginsel der wedergeboorte, naar het Woord Gods, tot Godes eer, als van Zijn partij en dat wel temidden van en tegenover eene wereld, die Gode vijandig is, overal en op elk terrein. In de wereld, maar niet van de wereld! En ook niet voor de wereld!

Het ligt dan ook in den aard der zaak, dat een Protestantsch Gereformeerd mensch van harte strijdt voor de zaak van het Christelijk Onderwijs in hoogere en lagere scholen.

Meen niet, dat ik den indruk bedoel te geven, dat bij ons de volmaaktheid is bereikt of bijna bereikt. Het is verre van daar, dat wij onszelven met die gedachte zouden vleien. Wij verstaan en ervaren, dat de Kerk in de wereld een voortdurenden strijd heeft te strijden, ook in eigen kring, dat er altijd weer elementen zich opdoen, van binnen uit en van buiten af, die metterdaad de Gereformeerde waarheid, de Waarheid, niet liefhebben en daarom niet willen. De kerk in de wereld bereikt de volmaaktheid nimmer. Voortdurend waken en bidden is onze roeping. Voortgaande reformatie is de eenige weg.

Maar we strijden voor de waarheid met alle krachten en middelen, die de Heere ons schenkt.

En verstaande, dat de zaak der waarheid Zijne zaak is, verwachten we den zegen van Hem.

En laten Zijne zaak, wat de uitkomst betreft, aan Hem over!

Waarom Protestantsch Gereformeerd?

Zoo luidt het opschrift van dit "Getuigenis".

En deze vraag kan in meer dan één zin worden verstaan.

Zij kan beteekenen een vraag naar een persoonlijk getuigenis onzerzijds, een verklaring, waarom wij Protestantsch Gereformeerd zijn en niet anders kunnen en mogen zijn. Zij kan ook zoo worden gelezen, dat ze beteekent: waarom is het uwe roeping, mijn broeder en zuster, om Protestansch Gereformeerd te worden?

Ik wil deze vraag in dien dubbelen zin nog kortelijks beantwoorden in het licht van hetgeen we boven schreven.

Wij zijn historisch niet meer Christelijk Gereformeerd, maar Protestantsch Gereformeerd, omdat men ons om wille van de waarheid heeft afgezet en uitgeworpen. En gij zijt geroepen om Protestansch Gereformeerd te worden, omdat gij voor die afzetting en uitwerping persoonlijk verantwoordelijk zijt, zoolang gij door stilzwijgen het stempel uwer goedkeuring daarop zet, omdat gij die verantwoordelijkheid voor God en uwe conscientie niet moogt dragen, en omdat u alle mogelijkheid van protest reeds lang werd afgesneden. Daarom Protestansch Gereformeerd!

Wij zijn principieel niet meer Christelijk Gereformeerd, maar Protestantsch Gereformeerd, omdat de Christelijke Gereformeerde Kerken in 1924 officieel de waarheid hebben verloochend en verkracht in de door hare synode aangenomen Drie Punten, en dat niet op bijkomstige punten, maar op de fundamenteele stukken der souvereine genade Gods en de algeheele verdorvenheid des natuurlijken menschen; en omdat het onze door God gewerkte begeerte is, om de waarheid te handhaven.

De Christelijke Gereformeerde Kerken belijden thans, dat Gods genade ook gemeen is; wij houden vol, dat zij altijd particulier is, dat is voor de uitverkorenen alleen.

Zij leeren, dat de verkondiging des Evangelies Goddelijke genade is voor allen, die het hooren; wij houden vol, dat zij genade is alleen voor hen aan wie God door onwederstandelijke genade die verkondiging zaligmakend toepast, terwijl het voor de goddelooze verworpenen altijd is een reuke des doods ten doode.

Zij leeren een genadewerking des Heiligen Geestes op alle menschen, die niet wederbaart, maar den natuurlijken mensch genoegzaam verbetert, om hem tot een goed wereldleven in staat te stellen. Wij houden de belijdenis vast, dat de natuurlijke mensch, zooals hij werkelijk in de wereld bestaat, ganschelijk onbekwaam is tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad.

Zij leeren, dat de natuurlijke mensch in dit leven het goede voor God kan doen; wij houden vol, dat hij in al zijne wegen goddeloos is, geheel verkeerd en dat hij alleen en altijd de zonde doet. Want al wat uit het geloof niet is, dat is zonde.

Daarom zijn *wij* Protestantsch Gereformeerd!

En daarom spreken wij het in allen ernst en met alle vrijmoedigheid uit, dat het uwe roeping is voor God en de kerken, Protestantsch Gereformeerd te worden, niet slechts in uwe gedachten, in de overtuiging uwer ziel, maar ook daadwerkelijk in uwe levensopenbaring.

Of, misschien zijt ge, ook nadat ge bovenstaande gelezen hebt, het met de uitspraken en handelingen der Christelijke Gereformeerde Kerken eens.

Dan geldt dit getuigenis u niet.

Dit getuigenis wil zich richten tot Gereformeerde menschen, die de Gereformeerde waarheid liefhebben en willen handhaven. Het is ons niet om kerkje-spelen te doen. Het gaat ons niet om uitwendigen groei. Het is onze bedoeling om de oogen van Gereformeerde menschen te openen. Zijt gij het dus, na dit alles gelezen te hebben, eens met het standpunt en de handelingen der Christelijke Gereformeerde Kerken, dan hebben wij, wat ons betreft hiermede tot u het laatste woord gesproken. Gij blijft dan verantwoordelijk en God zal ten slotte oordeelen tusschen u en ons!

Doch is dit laatste met u niet het geval, dan richt zich dit getuigenis tot uwe conscientie!

De zaak der waarheid gaat u aan!

Zijt ge door dit vlugschrift niet overtuigd, welnu, het is en blijft dan toch uwe dure roeping verder te onderzoeken. Vraag het uw eigen leeraar of de dingen niet alzoo zijn, als ze in dit "Getuigenis" worden voorgesteld. Hij zal het niet *publiekelijk* kunnen of durven ontkennen. Bestudeer de Drie Punten. Lees niet slechts uw eigen kerkelijk blad, maar ook de *Standard Bearer*. Schrijf aan onze zendingscommissie om alle mogelijke litteratuur over deze zaak.

En word overtuigd!

En overtuigd zijnde, handel overeenkomstig uwe overtuiging. Het is immers naar uwe eigen belijdenis uwe dure roeping om u te voegen bij die kerk op aarde, die de zuiverste openbaring is van het lichaam van Christus!

Sta niet langer tegenover ons, ook al bedoelt ge het niet zoo. Ge doet schade aan de zaak der waarheid!

Maar strijd met ons, schouder aan schouder voor de waarheid eenmaal den heiligen overgeleverd!

Opdat het Christus' Kerke welga!

En niemand onze kroon neme!

H. H.

De Classicale Zendingscommissie droeg aan ondergeteekende op om een vlugschrift op te stellen, waardoor in 't kort belangstellende Gereformeerde menschen zouden kunnen worden ingelicht aangaande onze zaak. Dit artikel, dat we ook in het Engelsch hopen te vertalen, is voor dat doel geschreven.—H. H.

The Marvel Of Divine Grace

It seems as though the eyes of John the Theologian reveal the wonder that fills his soul at the spectacle of the innumerable multitude who, arrayed in white robes, throng around the great white throne, singing and making merry. For we read that one of the elders answered, saying unto him: "What are these which are arrayed in white robes? and whence came they?" It reads: *answered.* But John had not said a word at all. And surely the question was not put to John for the reason that the elder did not know. For, firstly, John says: "'Sir, thou knowest". And, secondly, the elder gives him in the following verse the answer to his own question. He knew it all the time. Hence, it seems that the elder saw the look of the wonder in John's eyes and interpreted it in his question.

And what an answer!

The answer of the elder gives in a few words the whole history of redemption. The throng that are before the great white throne have come out of the great tribulation; they are cleansed by the blood of the Lamb; and they are consequently arrayed in white robes.

Hence, it is the manifestation of the Marvel of Divine Grace.

And how marvellous!

They have come out of the great tribulation. For so the translation ought to read. It is *the* great tribulation. That little definite article *the* ought to be retained. It marks the tribulation as the one outstanding tribulation of all other woes.

There is a tribulation for every creature that exists. Especially clear this will be when we consider the meaning of that word. It means to be in narrow straits. To be in a place that is too small for us. Not necessarily in the local, physical sense, but more in the spiritual sense of the word. To be in tribulation means to be cramped on every hand from the point of view of our spirits. To be free and in the open spiritually means to be in the loving arms of God and to rest in His bosom. That is the very reverse of tribulation. And the awful fact is that man is far from that loving embrace. He is in the claws of the devil. And that works to his untold misery. God, instead of embracing him in untold affection, curses him as the day is long. For the curse of the Lord is in the house of the wicked.

I will admit, however, that the worldly man and woman do their best to counteract that awful tribulation. They try hard but all to no avail. And although they laugh and scream of the great fun they have, it all is but a very hollow sound. The more they fight their tribulation the more miserable they become through the ages. There is a great tribulation in the world among men and there is a great tribulation among the devils that is unutterable.

And the worst of it is, that they will never come out of it. They remain in their narrow straits and their narrow straits become ever more narrow. And the culmination of their tribulation is indeed when they shall rather be crushed by the splitting rocks and mountains than to enter the place that is prepared for the devil and his fellows.

Descriptive of this tribulation is the ever repeated Woe, Woe, Woe of Jesus and His angels in the Book of Revelation.

But these souls that John sees in his vision have come out of the great tribulation.

What is its meaning?

Ah, that is a great question!

And the answer is equally great. It is the tribulation of the ages.

In order to find the correct answer we must consider first of all that these souls are very particular persons. They are, as is very clear from the immediate context, the elect of God. Because we read in the beginning of this 7th chapter that they are sealed by God's servants *out of* the tribes of Israel and they are a great multitude *of* all nations, and kindreds, and people, and tongues. They are not all of Israel as it has appeared and does appear in history. Only so many and no more are sealed by the willing workers of God's heaven. They are not all the nations and kindreds and people and tongues. Oh, no, they are the sealed only.

Secondly, we note the purpose of this sealing process. The final hurt wherewith God will hurt the world cannot come while they are in their midst. It is a seal that protects them from real hurt and harm. It is a negative way of saying that they shall be blessed indeed. Blessing is in store for them. It is a seal of blessedness. And another Scripture tells me that too. Paul tells us in II Tim. 2:19 that the foundation of God has this seal: The Lord knoweth them that are His, and: Let everyone that nameth the name of Christ depart from iniquity. The latter tells me that the former is true. True in me, that is, that the loving knowledge of God has found its purpose in a Godly walk in me.

And, thirdly, it is because of this seal of God that I am in the great tribulation. And it shows also that only when the love of God dwells in me do I know of this great tribulation.

You see, the soul that is loved by God from all eternity receives the birth from above. Through it he becomes a new heavenly creature. I say purposely *heavenly* creature. His life is from above. That is, the life of the new man in him. And his inner desire is henceforth to live that life on the earth in the midst of the godless world. It is his meat and drink, in a measure, to do the will of God *always.* For the love of God dwells in him.

And that, my friends, brings with it *the great tribulation.*

From the moment that the new heavenly, spiritual life comes to the fore in his consciousness, thoughts, words and deeds, from that moment on he, that is, the new man is killed all the day long. You may be sure that he is counted as a sheep for the slaughter. From that moment on that he appears on the stage of history, all things will try to put him in a place that is altogether too small for him. He wants to be in the unadulterated atmosphere of endless perfection and the love of God, but finds himself in the midst of the godless and the devils, in the midst of the very atmosphere of hell. The very air is laden with the cancerous stench of sin and iniquity. That stench and that devel-ish, hellish, godless atmosphere spells suffering such as cannot be described. And they say: Flee as a bird to your mountain!

Yes, indeed, flee as a bird he would, if he could. But the Lord's solemn statement must be lived: My dear sheep, I send you in the midst of the wolves.

But, God be blessed, they all come out of it.

And I assure you that it is no wonder that John the Theologian marvels at it. So do you.

Or would you not marvel when you notice that after all things are down and said you are ushered in heavenly places? Suppose, dear reader, that you fall dead this very instant, and you open your eyes in heaven: would you not marvel? Your ears have almost become accustomed to the swearing, cursing, ranting brawl of the wicked throng; would you not marvel if, all in a moment, you were to hear nothing but the most wonderful singing and chanting? If you were to hear the ever-recurring theme, accompanied by heavenly music: Thou art worthy, o God, to receive, honor and blessing and thanksgiving, and majesty!?

But there is much more cause to marvel than this.

You, who know the misery, the *benauwdheid,* because of your rotten nature; you, who know what it means to swim up against the current of the power of sin, that dwells in you and that always will draw you to sin and deceit and darkness; I ask you, would you not marvel, when all of a sudden that current disappears and you find yourself so clean and so pure and so holy? And when you notice that for once *all within you* bless His holy name?

Ah, yes, the believer is scarcely saved.

Marvel of God's grace.

You see, the Lord our God has a very firm hold of everyone of His saints. When they were not as yet; when the world was not yet; amid His glad song of the Covenant in the millions of years of eternity before there were any creatures at all (therefore there were no years at yet: foolish notion of me); from everlasting to everlasting, oh how long, long ago: He saw them, He knew them, He loved them, He grasped these Divine Thoughts in the palms of His hands; He willed them with an everlasting will to become conformed to the image of Jesus: the heart of the Father's love. 'Eeuwige goedigheid!"

Attend, that when these saints were born and fell in the mire of sin; when they were lost in the wilderness, He loved them still and never lost them out of His sight. He loved us when we were still sinners. Oh the depth!

He loved us when we hated Him and sent the seeking Shepherd. He desired to have us come out of the tribulation of the misery of sin. And he found us.

Marvel of Divine Grace, for He regenerated us and doing so He made contact between our inner heart and His own heart. And we call that contact Faith. And that Faith works by Love and that Love is spread abroad in the heart through the Holy Ghost of Christ Jesus.

And there the great tribulation began. Then a pain was born in the inner heart that beggars description. Then a grief was felt that tears as it bites as it devours. All the powers of darkness war against my regenerated and converted soul. Yea, I hate myself; I war against myself; I am my own greatest enemy. I love God but listen to Satan. I strive for the entrance of the pearly gates, but my feet are leaden and impotent: so often I tread forbidden paths that lead to hell. I find in my mouth sweet strains of songs of redemption: yet there also lurks the bitterness of sin, poison of the adder, the asp. And all things around me, both visible and invisible tend to draw me to the devil and to sin.

But through it all Jesus prays for me that my Faith fail not. He strengthens it by His Word and Spirit. He nurtures it when I am spiritually sick and makes me healthy again. When I would wander, He upholds me through the medium of Faith: it is the cleaving love of God to the Word Divine. That bond of Faith is made ever stronger and draws, draws me to God.

Therefore, you may freely tempt me with the riches of Egypt: I am going to choose the deserts with its fiery serpents and the wrath of Amalek, the children of the devil. For Faith draws me to His Word. And in Canaan I must come. He beckons me through the wild waves of Jordan to the other side of peace and harmonious singing.

So travels my soul in a sinful body, amidst fierce tribulation to peace, to God. So travels the Church of Christ through great, through *the* great tribulation to where the fountains are ever flowing.

I will admit that you will keep my body under the power of death: it is but for a short period. After all God's people have died in faith and inherited the promises, God shall quicken our mortal bodies through the same Holy Ghost that dwelleth in us.

All this has made me a sadder but a wiser man. So, I would kindly ask you to leave me the characteristics of the pilgrim. I am a stranger as my fathers were. Indeed, I am a pilgrim and I am a stranger; I

can tarry, I can tarry but a solitary night. Do not detain me, for God's sake, do not detain me for I must come out of the great tribulation. God beckons me, His angels would serve me on the way; Christ's voice I hear and His sweetly calling voice sounds ever more urgent: I must go home!

Never more to roam.

G. V.

Our Protestant Reformed Truth and the Christian School

Mixed Enthusiasm.

Do I support the present day Christian schools? I do. I have no patience with the idea of deliberately ignoring the Christian schools, even as they are today, and sending one's children to the institutions of the world. I know, nominally this is done for principle's sake. Are not the Christian schools far from ideal? In reality, however, the reasons in too many instances are convenience and finance. The public schools, particularly in rural districts, are usually nearer home. They are less expensive. And the Christian schools are far from ideal. Why then not send the children to the schools of the world? This I resent. To my mind the present day Christian schools are to be discarded only when we are ready to follow in the footsteps of our brethren in Redlands.

Do I support the present day Christian schools with unmixed joy and enthusiasm? I do not. There is very much of a damper on my enthusiasm, I must confess. Now more than ever my heart can sigh, "Would they were more as they should be." The reasons for this pessimism are apparent, are they not? Are we not more or less strange in the institutions we love? Are not the Christian schools of today in the power of the Chr. Ref. Churches, the churches that cast us out, or what is infinitely worse, cast out the truth so dear to us? You argue, "Yes, but the Christian schools are undenominational. They are not of the church but of the parents." This is an abstraction. This means nothing, except that the Christian schools are not officially founded on the "Three points." Reality is, that the Christian Reformed people are in power. Their young men and women instruct there. As the instructors are, so is the instruction, — and so is the school. Hence, our ideals and doctrines are not taught there. They are not desired. More and more they are regarded as so many dangerous heresies, to be avoided at all cost. The clergy warns against the pernicious conceptions of the Prot. Ref. Churches. The Chr. school teachers avoid our fellowship in so far as this is at all possible. Commenting on a speech given by the undersigned before the Federation of Chr. schools in this locality, one of our local Christian Reformed ministers issued the very significant and characteristic warning, "Such propaganda we must not have." In another place the presentation of our principles on a parent-teacher meeting drew from many the evil threat, "If such men are asked to speak for our school we will withdraw our support." Consequently, the instruction in our schools is lukewarm, colorless, vague, unsatisfactory, if not decidedly Arminian and Modernistic. Frankly, what more are our Christian schools today than public schools, that open with prayer and teach the Bible? In a measure it is our salvation, that many teachers are ignorant of their own Christian Reformed doctrines, neither care to see them applied. Yet this affords but meager comfort. After all, ignorance itself leads inevitably to Arminianism and its nearest relative, Modernism. How permeated our schools are with these evils is too apparent from prayers that are offered, songs that are taught, programs rendered and instruction given. Frankly, the reason we still patronize the schools we have is that we are too weak, I fear also spiritually, to have schools of our own.

What must take place, you ask, before you can again support the Christian school with unmixed joy and enthusiasm? Just this: the principles we defend, for which we were expelled from the fellowship of the Chr. Ref. Churches even though these principles are based upon Scripture and our Reformed confession, must again be maintained and applied throughout. Only upon the basis of the Protestant Reformed truth, the truth as we maintain it, can and will our Christian schools survive and prosper. This is true with respect to the instruction given. This is equally true with respect to the very existence of our schools. Apply and live the truth, and the cause is saved. Common grace corrupts the very heart of Christian instruction. Continue on this way and the day will come when even the schools will be no more. We may say, that we have Christian schools because it is the duty of the parents to instruct their children. We may reason, that our children must have a better environment than the public schools afford. After all, these considerations will not assure the success of the institution. Only Reformed instruction will save the Christian school.

The Truth Involved

It is particularly with the Chr. Ref. Churches that we are at variance in the matter before us. Only they and we are concerned with the Christian schools we have. The Reformed Church has become too lax and carnal to even concern itself with the principle of Christian instruction. With the Chr. Ref. Churches, therefore, and the heresies they have adopted, we have our controversy.

Officially the doctrines in which we differ have been embodied in the nefarious "three points of '24." Our Christian Reformed brethren maintain, that man, without the regenerating grace of God, can do that which

is good in the eyes of the Lord. In things natural and social and civic he can please God. In his personal and social life, in business and politics, in art and science he does much, that certainly cannot be called sin. The Prot. Ref. Churches contend, that man is depraved and thoroughly wicked in all his ways. Without God's regenerating grace he can in no respect do good in the eyes of the Lord. The very inclinations of his soul are hatred toward God. His every thought, word and deed proceed from the principle of sin. In his business and politics, in art and science, in his personal and social life he is enmity against God. They teach, furthermore, that this good of the natural man is the result of God's restraining grace in the hearts of the wicked. Never was man permitted to actually become totally depraved. From the very beginning there was a restraining operation of the grace of God, whereby remnants of the good man possessed in Paradise were retained. We believe, that there is no restraint of sin, though God checks the sinner in behalf of His people. In the measure all earthly life develops, sin develops until all things earthly and sinful shall have reached their climax in the man of sin, the Antichrist. The Chr. Ref. Churches contend, that God is gracious to all men, the reprobates as well as the elect. There is love for all. He desires all saved. The Protestant Reformed conception has it, that God loves only the elect. His blessing is upon His people. God chose His own in eternal love and only them He saves throughout the ages. We feel, do we not, what a tremendous effect these differences have upon our conception of instruction, both primary and secondary. They flavor the songs that are sung, the prayers that are offered, the instruction that is given. They determine the impression left upon the minds and hearts of our covenant youth.

In a broader sense the differences between us concern the entire line of Reformed thinking. So often we hear, "Those points of difference need not be stressed. There is so much more that we have in common. The aforementioned doctrines need not cause dissention or anxiety in the sphere of instruction." Such reasoning testifies of nothing but superficiality and ignorance. These points cannot be ignored. Every teacher brings them in, whether intentionally or involuntarily. The "three points" are but so many lines of thinking, and all lead to their inevitable conclusions. They affect all Reformed thinking. The doctrine of predestination is involved. You object, that the Chr. Ref. Churches believe in election and reprobation. I know. This doctrine still distinguishes them from many other churches. But how! More and more the silencer is being placed upon this fundamental doctrine of Scripture. This is inevitable. Reprobation and the offer of salvation to all will not remain side by side. Level-headed thinkers will discard one or the other, and predestination is being discarded. There is a reason why even in the Chr. Ref. Churches we are known as the churches that emphasize predestination. At the best this "cor ecclesia" is relegated to the so-called hidden will of God. The doctrine of particular atonement is involved. Yes, but the Chr. Ref. Churches believe in atonement only for the elect! I know. But again, how? Also this doctrine is silenced more and more. Logical thinkers will never be reconciled to the idea that particular atonement and the offer of salvation to all can ever be harmonized. They will discard one or the other. And again, particular atonement must suffer. In the consciousness of the people, also in the Chr. Ref. Churches, this doctrine too stands out as peculiarly Protestant Reformed. No, the doctrine is not yet gone from the Chr. Ref. Churches. But it's going! Would that these truths were realized. The doctrine of total depravity is involved. The wicked do so much good even as the righteous still do much sin. It does not live in the consciousness of the people that man is totally depraved in all his ways. The Chr. Reformed Churches are too weak on this point to even antagonize the world. Total depravity stands out as a doctrine peculiar to the Prot. Ref. Churches. There is a difference in our conceptions of sin, of the fall, of God's providence and eternal counsel, especially in the practical presentation of these truths. It is peculiarly Protestant Reformed to present all things as the product of the providence of God, by which He realizes His eternal counsel, always along the line of election and reprobation. Again you can appreciate what this all means in re the matter of instruction. No, the school is not the place to teach all these doctrines as such. This is the work of the church. But no instruction is given without them. They form the basis for all education. They suggest the interpretation of all things. They point us to the way in which we must return to God in all the works of His hands. Neither are we both in the right. Only the Protestant Reformed truth can be the basis both for the existence and the instruction of the Christian schools.

Our Truth and the Existence of the Christian School

Upon the basis of common grace the Christian school must become a matter of expedience, Christian expedience, if you will, rather than of absolute necessity and duty. The conclusion seems to me inevitable. Place the truth of the absolute antithesis on the background; believe in the good of the sinner without Christ, the restraint of sin by an operation of the Holy Spirit, and God's love to all; deny that all of natural man is indeed sin; place the doctrines of predestination and the development of sin until the measure of iniquity is full, on the background; the result must be that you cause the very foundation of the Christian school to crumble. You may still have a better school, where the children are placed in a better environment and where you may open with prayer and read the Word of

God. But after all, according to the common grace adherents God's grace is also in the public school; also it is good to a great extent; also its instruction in every phase of life is good before God. As an institution it is based upon God's common grace. Is not then the difference between the Christian and the public school a matter of degree rather than essence?

Upon the basis of the absolute antithesis this is not so. Ethically we have nothing in common with the world, though the facts we instruct may be the same. The public school is the school of the world. It is "the house of the wicked" where only God's curse dwells. There the youth of the world is instructed by means of the remnants of natural light man has retained after the fall. With these the world develops art and culture, invention and science, searches the heavens, weighs the stars and explores the very recesses of the earth. But with all this the public school is the school of the world, worldly in all its interpretations. God is not in all their thoughts. There no attempt is made to see the light in God's light. There God is not Creator and Sustainer, Cause and Purpose of all things. There the Cross is ridiculed and Scripture is antique. There man in all his worldly wisdom proceeds from the principle of sin. On the other hand, the Christian school is the institution of God's covenant. It is the school of God's grace, His one and only grace, His grace in the face of the Lord Jesus; the place where in antithesis to the world God's blessing rests.

Only this absolute antithesis, loved and lived, confessed and adhered to, can provide the basis for the very existence of the Christian school. Let us know our place over-against and in the midst of the world to assure success. Common grace admires the world, glorifies the public school, envies its accomplishments, extols its virtues and magnificence. Thus it is the ultimate death of the Christian school.

Our Truth and Christian Instruction

These same principles, which for the sake of distinguishing I have called our Protestant Reformed truth, must also permeate all the instruction given in the Christian school. Because they are Scriptural, Reformed, they provide the only interpretation of things. Indeed, God must have a place in all the instruction of our covenant children. Has He not made all things unto His own glory? Have not all God's creatures the sole purpose of magnifying and revealing the Creator? Are not all the works of God's hands the embodiment of divine ideas, wherein God's name is praised and His virtues are revealed? Are we not blind to all reality as long as we in all things have not learned to see the name and greatness of our covenant God? I know that we creatures can do this to a very limited extent only. We are so insignificant, so infinitesimally small compared to God, The Incomparable. Besides, we are by nature so sin-darkened and corrupt. Yet, God has written His name upon all His works, and that name we must seek to read and reveal unto the children God has given us. That should be our sole purpose. Let our Christian school teachers think upon these things and develop the details, applying the principles to the various subjects that must be taught. All things that are of God also reveal God, this much is certain. I am convinced that even mathematics with its infinity of numbers, its striking immutability, its marvelous combinations, reveals God more than has usually been emphasized. It is itself a structure so infinitely grand and perfect and wonderful, that the more we delve into the intricasies and depths of this subject with hearts that seek and love God, the more we will be brought to acknowledge and adore the greatness of our only Adorable God. Even here is a field worthy of deep and serious study. Entering into other subjects, as e. g. history, geography, science, civics, the field becomes even richer. Neither must we have merely Christian instruction. In our day this expresses too little. Our instruction must be distinctively Reformed. The truth, therefore, as we defend it as Prot. Ref. Churches must be our guide, our basis, our criterion.

Let us remember, it is not a small matter whether the instruction in our Christian schools is permeated with the doctrines officially adopted by the Chr. Ref. Churches or whether the Reformed truth as confessed by our Prot. Ref. Churches is the basis of Christian instruction. In the sphere of common grace we so frequently hear, that the development of the world as world also serves positively to glorify the Lord our God. It has a positive place apart from the development of the covenant of God. The nations of the world have a purpose in themselves. They glorfy God in all their greatness and glory, and we may glorify them. Are they not beautiful and great, ever so much more highly developed than the Kingdom of God from the very dawn of history? And is not this all due to God's common grace? They reveal God in a way that God's people do not. The result is that history is taught in our schools much as the institutions of the world teach it. My history course in high school left the impression upon me at the time, that God's people were but a despicable and slovenly lot compared to the more glamorous and cultivated nations of the world. The history of the world and that of the people of God as such are separated entirely. Is it not true that all things in the world center about the people of God? Do they not exist solely for the development of the Kingdom of God? Then surely, history should strive to interpret the development of the world throughout the ages in connection with the church and the people of God. Certainly it makes a world of difference whether in instruction we proceed from the lie that natural man, without the life of regeneration, can do much that is good also before God, or whether we believe that all the works and ways of man by nature are sin and enmity against God. Upon the basis of the

former we glorify the world and the things of the world. How wonderful is man! How great are his achievements! How glamorous are their heroes! How noble are they who are nevertheless enemies of God! Our children who are thus instructed leave school with precisely the same evaluation of the world as the world has of itself. How altogether different is the truth! The world must be condemned, because it in all things refuses to seek and adore the One and Only God. In its art and science, its business and politics, its development and inventions, the world, however polished and humanistic it may be, it lives in filthy sin before God, because it does not seek to know and praise His name. Surely, it is not difficult to see how all these principles must color our instruction. It will make a vast difference whether we maintain in our schools that God restrains sin, so that we daily teach our children to marvel at the fact that the world is still so good, or whether we teach that all the efforts and development of the world minus God simply lead to the establishment of the kingdom of the Antichrist. That world, whose prowess is now adored, will erelong use all its means in a final attempt to exterminate the people of God and demolish the kingdom of the Son of God upon earth. It will make a tremendous difference in our instruction if we believingly proceed from the truth that all things are the product of the work of God's providence, through which God realizes His eternal counsel unto His own glory and the salvation of the elect, or whether we refuse to believe and teach this or are reluctant to do so. And I ask: how many are instructing in our Christian schools today who actually proceed in all their instruction from this principle? God is God. He does all. In all things He realizes His counsel in the reprobates as well as in the elect, and as perfectly in the one as in the other. Then we have a place for sin as it also reveals itself in history, for wars and rumors of wars, and all that takes place in the flight of life.

I close with a question. In view of all this, what must we now do as Prot. Ref. Churches in the matter of Christian instruction? Must we be content with the schools we now have and the instruction our children now receive? Certainly not. This is impossible for one who lives the doctrine as we defend and proclaim it. Must we then forsake the cause and join ourselves to the world? God forbid! That is even more impossible for one who truly lives and loves the truth he confesses. My answer to this question is twofold. Let us strive for what we now have, revealing our colors and insisting wherever it is necessary and possible that the truth be maintained. Meanwhile, let us hope for something better and pray that we may have strength and conviction to labor for that which only can and may be our ideal: Protestant Reformed Christian Schools.

R. Veldman

Het Wonder van Gods Genade

Ja, en het wondere ervan hebben we aangetoond in een andere plaats en in een andere taal. We zagen toen, dat de Christen naar huis moet en dat hij thuis gehaald wordt door God door de trekkende kracht des geloofs in hem. En dat die kracht des geloofs werkt door de liefde van God, omdat de Geest van Christus ons gegeven wierd.

Johannes hoorde dit nadat hij het gezien had in een hemelsch visioen. Hij zag de verzegeling van Gods uitverkoornen. En hij hoorde het hoe zij allen gekomen waren uit de groote verdrukking.

Doch dit wonder der genade schittert nog meer en nog verder doordat hij het hooren mag, dat die gezaligden hunne lange witte kleederen gewasschen hebben in het bloed des Lams; en zij nu voorts wandelen gekleed in lange witte kleederen.

Wat toch een eigenaardige uitdrukking: gewasschen in bloed.

Wij zouden bijna zeggen: wat een afgrijselijke uitdrukking. Wij worden er zoo gewoon aan, want in duizende gezangen en in honderdduizende redevoeringen hebben we het gehoord, zoodat het schokkende ervan ons niet meer zoo toespreekt als wanneer we het nooit eerder gehoord hadden. Wie zich wascht in bloed wordt veel vuiler dan hij ooit was.

En dan een kleed, dat gewasschen is in bloed! De Heilige Schrift gebruikt het soms om iets vuils, iets afzichtelijks erdoor aan te duiden. Als de profeet onze gerechtigheden vergelijkt met een wegwerpelijk kleed, staat er eigenlijk: een bebloed kleed.

Ge kunt gemakkelijk begrijpen, dat de Heilige Geest zulk een wasschen in zulk bloed dan ook niet bedoelt. Ook zelfs niet het wasschen in het letterlijke bloed des Lams, d. w. z., van Christus Jezus. Al hadt gij al het bloed van Jezus, hetwelk Hij in Zijn gezegend lichaam gehad heeft, het zou U toch geen nuttigheid geven.

Wat bedoeld wordt is het bloed als drager van het leven.

Het leven, ook het leven van Jezus, werd gedragen door Zijn bloed.

En toen het bloed van Jezus wegvloeide, vloeide Zijn leven weg. En dat leven nu was het leven der volstrekte gehoorzaamheid aan Vaders wil. En bij dat gewillige overgeven van Zijn leven, bij het sterven dus van Jezus, bij het wegvloeien, het geven van Zijn bloed, heeft Hij, omdat Hij ook God was, een eeuwige waardij bij dat bloed bijgezet. Dat maakt Zijn bloed zoo onuitsprekelijk dierbaar. Wie zich baden mag in het bloed van Christus, baadt zich in Zijn gehoorzame leven, dat Hij plaatsvervangend uitstortte in den dood.

Nu zien we ook het verband tusschen de eerste phase van het wondere gezicht op Patmos en de tweede. Ik bedoel het verband tusschen het komen uit de groote

verdrukking en het wasschen in het bloed van het Lam.

En het verband zit zoo, dat wij uit de groote verdrukking komen, omdat de groote verdrukking ons ten goede gedijt; de groote verdrukking van Jezus.

Ziet ge, er blijft een vraag over, bij het verklaren van het hoogheerlijke feit, dat wij uit de groote verdrukking komen. Het feit staat er toe, dat wij eigenlijk geen recht of aanspraak hebben om uit die groote verdrukking uit te komen. Want wij zijn vuil en onooglijk en passen niet in den hemel. Rechtens en geestelijk passen we niet in den hemel.

Dat ligt zoo: wij zijn door onze zonde schuldig geworden en verdienen het om nu en voor eeuwig in onuitsprekelijke verdrukkingen onder te gaan in vertwijfeling en wanhoop. Dat is zoo, al hebben we geen zonde zelf nog gedaan. Zoo is het gesteld met alle menschen van het volle menschengeslacht, beide de heidenen en de Christenen, zoogenaamde en andere. Alle vragen daarom, waarom de heidenen, die nooit van Christus gehoord hebben, zoo wreedelijk(?) verdoemd worden, verraadt onkunde, indien niet nog ergers. Het is eenvoudig een Schriftuurlijk en dies Goddelijk feit, dat door den misdaad van éénen de schuld gekomen is over alle menschen tot verdoemenis. En in dat woord verdoemenis, een bang woord, hebt ge de verdrukking waaronder wij eeuwiglijk verdrukt moesten worden naar het recht Gods. Daar komt nog bij, dat de dood, als aanvankelijke verdoemenis, beide geestelijk en lichamelijk, nu alreede heerscht over alle menschen. En daarom vergrooten wij dagelijks onze schuld en maken ons de eindelijke verdoemenis in de eeuwige hel dubbel waardig. We passen nu eenmaal niet in den hemel.

Hoe komen we dan toch de groote verdrukking uit?

En daarop geeft de tweede phase in het visioen ons een antwoord. Wij hebben ons gewasschen in Christus' bloed.

En dat is een wonder van Gods genade. Allereerst toch wel, dat de Heere den weg opende tot een wassching van onze kleederen. Bij ons, bij de dieren, bij de engelen Gods was er geen weg meer. Die weg komt dan ook uit het hart van God. Dat zijn de gedachten des vredes. En die zijn van eeuwigheid.

Dan ook het daadwerkelijke geven van dat Lam. Vergeet toch nimmer, dat God alzoo lief de wereld gehad heeft, dat Hij dien Zoon gaf. Als dat kleine kindje daar ligt in de kribbe, dan is het een luide predikatie van Gods liefde voor de wereld Zijner eeuwige geneugten. Dat was een daad van liefelijke genade. Verdiend is dat geven niet. Dat is pure genade van Gods wege.

Daar komt ten derde nog bij, dat God, de Zoon, Zichzelven geven wilde. En al komt de dood met al zijn verschrikking op Hem aan, als een onuitsprekelijke verdrukking voor den Heilige, dan schrikt Hij niet terug om hem voorbij te laten gaan, doch verslindt hem tot overwinning. Dat is liefelijke genade.

En ten slotte, wordt al die genade ook thuisgebracht door God door het geloof. En dan werpt de gansche kerk van Christus zich in den levengevenden stroom van het bloed van Golgotha. En worden hunne gewetens gewasschen van alle hunne vuile zonden. En dat is wonderschoone genade. Rechtens door het lijden, sterven en opstaan van het Lam Gods. En geestelijk, doordien het kruis met al zijn aankleve toegepast wordt door het geloof.

Daardoor kunnen ze beginnen om pelgrims te worden en te blijven. Daardoor kunnen ze vreemdelingen en bijwoners worden. Dan gaan ze in in de verdrukking van Jezus. En gelijk de verdrukking van Jezus, de groote verdrukking, strekte door den dood tot het leven, zoo ook zij, mogen ze door het nalijden van Christus' lijden om Gods wil in de wereld, ingaan in de eeuwige heerlijkheid en thuiskomen, uitkomen. De wereld Zijn vijand, ook onze vijand; Hij der wereld gekruist, zoo ook wij. De dienstknecht is niet meerder dan zijn heer.

En heeft een glorierijke vrucht.

Door de wassching in het bloed van Jezus worden de kleederen wit gelijk de sneeuw.

Wit is toch zeker eerst wel de kleur van onschuld, of, om het positief uit te drukken, de kleur van heiligheid en gerechtigheid. Die in Christus is is een nieuw schepsel: al het oude is voorbij gegaan, zie, het is alles nieuw geworden. Door Jezus' bloed is de schuld in Adam weggewischt; door hetzelfde bloed zijn mijn eigen zonden vergeven. Al waren dan ook de zonden rood als scharlaken: ze werden als witte sneeuw.

Want al stemmen we gaarne toe, dat het blijvende gezang in den hemel ons steeds zal herinneren aan het groote van Jezus' verdrukking om onzer zonden wil, zoo moet even stellig uitgesproken, dat de gezaligden zoo wit zullen zijn, alsof zij nooit gezondigd hadden. Het werk van God is een volmaakt werk. We zullen geheel volmaakt zalig zijn, dat is, heilig, onberispelijk, zonder vlek en zonder rimpel.

Daar komt nog dit bij, dat wit ook het inbegrip is van alle kleuren. Het is dan ook het wit van het licht, dat glinstert en schittert. Overal waar het hemelsche wit beschreven wordt in den Bijbel wordt nadruk gelegd op het schitterende en glinsterende van dat wit. Denk eens aan de kleederen van die jongelingen bij het graf van Jezus. Of ook, want dat is zekerlijk dezelfde zaak wezenlijk, denk aan het glinsterende aangezicht van Mozes. Ge hebt dat glinsterende wit in het licht van deze aardsche schepping. En dit aardsche licht is het inbegrip van alle kleuren. En dat aardsche licht, evenals alle kleuren, hetwelk het in zich volmaakt heeft, is symboliek van afzonderlijke deugden en het volle deugdenbeeld. Ik weet de beteekenis niet van alle kleuren afzonderlijk, doch ik weet wel, dat zij alle afzonderlijk hunne beteekenis hebben. Al het aardsche

is beeld van het hemelsche. En ook zijn er wel voorbeelden in de Schrift van. Zoo vindt ge dat er vier paarden uitgezonden worden door God in deze wereld op het verbreken van evenzoovele zegelen; en die paarden hebben vier verschillende kleuren. Die kleuren hebben zeer duidelijk beteekenis. Als God verschijnt aan Zijn dienstknechten verschijnt Hij op het blauwe als een achtergrond, het blauwe van den saffier. Denk ook in dit verband aan den borstlap met de twaalf edelgesteenten; alsmede de vele malen, dat de kleurige edelgesteenten genoemd worden in de Openbaring van Johannes.

Dat kleuren beteekenis hebben heeft de mensch gevat, ook de goddelooze mensch. Niemand denkt eraan om de maagd die trouwt een vuurrood kleed aan te doen; en als hij van liefde kwijnt zingt hij van het blauwe vergeet-mij-nietje. Zoo zingt hij van het groen der hope en veroordeelt hem die geel werd van naijver en jalouzie.

Zoo is het wit het inbegrip van alle kleuren en overgebracht op het volmaakte leven hierboven bij God, beteekent het zeker, dat de gezaligden het volle beeld van Christelijke deugden mochten ontvangen.

Doch er zit nog meer in. Wit is ook de kleur van rust en vrede. Denk hier bijvoorbeeld aan den witten vlag, ten teeken, dat alle oorlog stop gezet wordt. Vooral tegenover het bloedroode van den vlag die teeken is van alle anarchie en bloeddorst, spreekt de witte vlag klaar en duidelijk van het feit, dat alle gewoel en onlust een einde vond.

Overgebracht op hen die door Johannes gezien werden in het hemelsche visioen, beteekent het, dat zij inplaats van te woelen tegen zonde en verderf, den duivel en zijn gansche rijk, ingegaan zijn in den volkomen vrede van Gods koninkrijk. En zij mogen rusten van hunne werken.

En dan geen rust die ledigheid wil, doch de rust Gods, dat wil zeggen, ze zullen ingaan in het volbrachte Middelaarswerk. Ze zullen nooit moede of mat worden, om den Heere geduriglijk toe te brengen alles wat Hij waardig is: Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen!

Dat is het hemelleven, dat is het wonder der genade, dat is het toppunt van liefelijkheid, daarboven bij God!

G. V.

God geeft niet naar de mate, wijze en tijd, die men Hem in het gebed voorschrijft. Hij wil ongebonden zijn; Hij hoopt de maat op, en schudt ze, gelijk Christus zegt.

Het is onmogelijk, de werken van het geloof te scheiden; ja, zoo onmogelijk als branden en licht geven van het vuur kunnen gescheiden worden.

CONTRIBUTION

Dear Mr. Editor:—

In my final reply to M. M. I shall be very brief. The discussion in regard to the well meaning offer is becoming fruitless. I shall not attempt to defend nor criticise the writers quoted by me in my original paper, as the reading was merely given to show the conceptions these men held with regard to this point. I maintain that their views in many respects are quite similar to ours and differ widely from the doctrine of the Chr. Ref. Church. This is very evident of Hawker, and by the way he is the only one of the men quoted who speaks of an offer, and then only to *God's people*, whereas the Chr. Ref. Church speaks of a well meaning offer to *all people* (including the reprobate) to whom the gospel is preached. M. M. should realize there is a vast difference between offers to God's people and the non-elect.

For M. M. to bring in Calvin, Augustine, Dort, Edwards, etc., has no bearing on the point of issue. These writers were quoted to show that men of various denominations, while differing in minor points, can be Calvinistic. However, it is a question in what sense these men used the word "offer". In most cases it is quite obvious that the term "offer" was used, not in the sense of accepting or rejecting salvation, but that God, through his Holy Spirit, working in the hearts of his people, makes them willing to accept Christ in the day of his power. Moreover, I would like to call M. M.'s attention to the fact that the word "offer" was used in an entirely different way during Calvin's time and the Synod of Dordt, and even later. This is made very plain by Rev. H. Hoeksema in his "Calvin, Berkhof and H. J. Kuiper, a Comparison." On page 53 Rev. H. says, "Let me explain in passing, that in Calvin the word *offer* does not convey the meaning it would seem to express in our present day English. It is a translation of the Latin: *offere*, which means: to set forth, to bring to the attention of someone." Art. 9 would than read: "It is not the fault of the gospel, nor of Christ *presented* therein," tc.

Furthermore M. M. is unhappy in his quotation from Philpot. I think the Prot. Ref. Churches are entirely in accord with this paragraph. M. M. confuses the words "offer" and "invitation". To deny that God makes invitations to his people is unscriptural. When Isaiah says, "Ho! everyone that thirsteth, come ye to the waters," "Come now and let us reason together, saith the Lord, though your sins be as scarlet, they shall be as white as snow," etc. "Incline your ear unto me and live; hear, and your soul shall live," and Christ in Matt. 11 says, "Come unto me all ye that labor and are heavy laden, and I will give you rest". What are these but gracious invitations and promises to those who have come to know their undone condition, and their need of a Saviour.

A. D.

The Task of the Minister As An Exegete

(Conclusion from August 1st. issue)

We have emphasized this third factor, namely, the spiritual, because of the proneness of our carnal mind (as the schools of historical criticism have so abundantly shown) to read Scripture as the writing of some great and noble ancient men, who were nevertheless fallible and subject to our criticism and correction forgetting that the one and same Spirit of God is speaking to us in every word of it. An unconditional faith in the infallible inspiration and above all a childlike submission to every word are indispensible requisites to an understanding of God's Self-revelation to us. The word of the apostle to the Corinthians is appropriate here (though speaking primarily of himself) : Now we have received . . . . the Spirit which is of God; that we might know the things that are freely given to us of God. But the natural man receiveth not the things of the Spirit of God for they are foolishness to him; neither can he know them because they are spiritually discerned.

With these models of infallible exegesis before him the minister of the Word approaches Scripture as an exegete. He will determine first by painstaking comparisons the meaning of each word of his passage in the light of other passages, the meaning of the word-forms and combinations, as also the shade of meaning, whether literal or figurative in the light of the context. He will further seek to determine the character, position and circumstances of the speaker or writer, and of his hearers or readers. And through these means he will prayerfully seek the meaning of the Spirit — the word that the Spirit is speaking to the church about the invisible God. So applying himself he will arrive at a unified thought, a clear concept, and combining this with other concepts of Scripture he will be brought nearer and nearer to the knowledge of the one Word which God has spoken about Himself in Christ, the one all-embracing Concept, Who alone can tell us God's name (John 1:18; 17:26; Heb. 2:12). When the minister so fulfils his task he may appear before the congregation of Christ trusting that by God's Spirit she will become conformed to the image of His Son.

And now we face the question: what then distinguishes the task of the minister as an exegete from that of the exegetical specialist? Certain things may be pointed out with a view to his immediate obligation to the congregation of Christ. Negatively, we can say that he should not habitually depart to review the history of the interpretation of his text, though he may do so with profit when the text has taken an important part in the theological controversies of the church. Further he should not adduce too many departing interpretations with the purpose of criticising and rejecting them, but should rather adduce one or two distinct and representative ones unless, of course, the treachery of an interpretation lies precisely in its close distinction and subtle departure. And finally he must beware of purely analytical treatment, and must discipline himself in the use of a thorough analytical-synthetical method. His only purpose in picking the text apart is that, seeing the parts clearly he may the better see the whole, the deep and rich meaning until Scripture becomes for him one grand whole reflecting to us the Christ. Positively, he may when he has so labored, appear before the congregation not only with the results of his labour, but also with the process by which he attained to that result. He may do this on the basis of the perspicuity of Scripture, namely, that the entire membership can read and interpret God's Self-revelation. And although he does not of course suppose that the congregation is acquainted with the original languages of Scripture, or with technical exegetical terms, yet he does assume that she is interested in all the light that Scripture as a whole sheds upon a given passage.

From this policy he will reap abundant fruit, for first of all he inspires the hearers' confidence in him when they observe that he has applied himself to base his teaching on the searching of Scripture; further he will, by presenting the process by which he derived his message from Scripture, greatly aid her in retaining what the Word of God teaches, and, finally above all, the congregation will also herself be taught to read and interpret the Bible systematically according to the models of the holy interpreters of God's Word, and so he and the Church of Christ will be assured of an infallible guide on their pilgrimage to Zion above and beholding the glory of the Lord in His Word will be transformed into that same image from glory to glory as by the Spirit of the Lord.

A. Petter

ANNOUNCEMENT

The Theological School of our Protestant Reformed Churches will open for a new Schoolyear, September 10, 1935, in the class room of the First Protestant Reformed Church of Grand Rapids, Mich.

All students are expected and requested to be present at the devotional services to be held at nine o'clock of that morning.

The Curatorium,

L. Vermeer, Sec'y.

VAN BOEKEN

DE WIJSBEGEERTE DER WETSIDEE door Dr. H. Dooyeweerd. H. J. Paris, Amsterdam, 1935.

Boek I

I

Zooals we eenige maanden geleden aankondigden, stelden we ons voor het bovengenoemde werk van den geachten hoogleeraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam in de zomermaanden, die voor ons minder druk zijn dan de overige tijd van het jaar, eens door te werken, om er daarna een recensie van te geven in de S. B. We hebben dat voornemen kunnen uitvoeren, ofschoon ik mij er van bewust ben, dat herhaalde bestudeering van des schrijvers werk zeker ook voor mij de vrucht zal afwerpen, dat ik beter dan thans nog het geval is in de gedachtenwereld des hoogleeraars zal kunnen inleven en zijne terminologie mij eigen zal kunnen maken. In een "Voorwoord" schrijft Dr. Dooyeweerd zelf: "Bij herhaling is me gebleken, dat velen zich van de bestudeering der nieuwe wijsbegeerte laten afschrikken door haar vermeende duisterheid en ingewikkeldheid. Met name ook de nieuwe terminologie schrikt menig belangstellende af. Men wenscht een populairen vorm, die onmiddellijk zonder veel inspanning toespreekt. Ik kan hierop slechts één antwoord geven: De philosophie der wetsidee *is* inderdaad zwaar en gecompliceerd, juist doordat zij breekt met alle traditioneele wijsgeerige opvattingen. Wie zich haar inderdaad *eigen* wil maken, moet van stap tot stap haar gedachtenwendingen trachten te volgen en *achter* de *theoretische* structuur doordringen tot de religieuze grondinstelling van heel deze wijze van philosopheeren", p. x. Ik heb dit bij de bestudeering van Boek I ervaren. Het is inderdaad niet gemakkelijk om een juiste voorstelling te vormen van hetgeen de schrijver bedoelt met *wetsidee, wets- en subjectszijde, zin, zintotaliteit, zin-bijzonderheid* en *zin-verscheidenheid, zinzijden, Archimedisch punt* en *stellingkeuze* in het Archimedisch *punt.*

Toch meen ik, dat ik na herhaalde bestudeering vooral van de Prolegomena er eenigszins in geslaagd ben, mij des schrijvers voorstelling eigen te maken. Inmiddels liet de uitgever mij weten, dat het geheele werk van Dr. Dooyeweerd reeds compleet is in drie deelen en was hij zoo vriendelijk mij ook reeds het tweede deel toe te zenden. De deelen zijn niet afzonderlijk verkrijgbaar, zooals wel te verstaan is. Het geheele werk, dat ongeveer vijftienhonderd bladzijden zal tellen, kost vijftien gulden gebonden en twaalf gulden vijf en zeventig cents ingenaaid. Ten zeerste dring ik er bij al onze predikanten op aan zich dit werk aan te schaffen en het, al zal het hun eerst toeschijnen alsof de verwerking er van hunne krachten te boven gaat, grondig te bestudeeren. Ik schrijf dit, niet om aanhangers te winnen voor de nieuwe wijsbegeerte door Dr. Dooyeweerd ons aangeboden; daarvoor is het thans nog niet de tijd. Maar wel meen ik, dat wij er kennis van dienen te nemen, als er aan de Vrije Universiteit een nieuwe philosophie wordt ontwikkeld, vooral als het de bedoeling is van den auteur om radikaal te breken met alle pogingen tot synthese met de door het ongeloof ontwikkelde wijsbegeerte, met name met de immanentie-philosophie van den nieuweren tijd, om zich op het standpunt der antithese te plaatsen. In hoeverre het Dr. Dooyeweerd metterdaad gelukt is dit doel te bereiken, worde later beoordeeld. Maar reeds thans wil ik onzen predikanten ten zeerste aanraden zich het werk van den geachten schrijver aan te schaffen en door te werken.

Het zal niet mogelijk blijken een recensie te schrijven van dit werk, die door al onze lezers met vrucht kan worden gevolgd. Ofschoon ik den indruk heb dat Dr. Dooyeweerd's stijl eenigszins zwaar is en dezelfde dingen hier en daar op ietwat bevattelijker wijze gezegd hadden kunnen worden, toch laat zich gemakkelijk bevroeden, dat het niet mogelijk is den inhoud van een werk als dit weer te geven op zulk een populaire wijze en in zulk een stijl, dat het meerendeel onzer lezers er iets aan heeft. Dit zou mij haast doen besluiten om de bespreking in ons blad met een zeer korte recensie af te doen.

Aan zulk eene korte aankondiging heeft echter niemand iets. Gaarne zou ik eenigszins breeder den inhoud van "De Wijsbegeerte Der Wetsidee" weergeven, om ook een eenigszins gemotiveerd oordeel te kunnen uitspreken. Ik besloot daarom, om dit te doen in enkele korte artikelen. Wie er dan niets aan heeft, sla deze korte artikeltjes maar over.

Het eerste boek handelt over de wetsidee als grondlegging der wijsbegeerte.

Het bevat drie deelen, de Prolegomena, eene historisch-critische verhandeling over "De Ontwikkeling der Grondantinomie in de Wetsidee der Humanistische Immanentie- Philosophie" en eindelijk de "Conclusies en Overgang naar de Ontwikkeling van het Systeem van de Wijsbegeerte der Wetsidee."

Over elk dezer deelen een kort woord.

H. H.

IN MEMORIAM

On July 6, 1935, it pleased our Heavenly Father to take from our midst and unto Himself our dear Mother and Grandmother,

MRS. D. WENDELS,

at the age of 80 years.

Her life bore testimony that she was a child of God and belonged to her faithful Saviour Jesus Christ. She is now serving Him in perfection and seeing Him face to face.

Mr. and Mrs J. H. Vander Wall—Mendels
Mr. and Mrs. H. Vander Wal
Dick Vander Wal
Lois Vander Wal

Marah and the Wilderness of Sin

The pursuers of the children of Israel have been shaken off in the Red Sea by Jehovah. After a few days, it must be, the Hebrew camp, breaks up, turns toward the wilderness and moves on, following its leader toward the south. On their right, across the narrow strip of blue sea, through which they had just recently passed, the Ataka mountains urge their wild peaks heavenward. It is the last glimps they are to have of Egypt. On their left a low range of bare limestone hills of wall-like steepness, and shutting out from them the land of promise, limit their vision. Thus the wilderness that extends from the base of these hills they accordingly call Shur, meaning *wall.* The track followed must be one still used for caravans from Sinai to Cairo. It leads them at some distance from the sea, amidst the glowing heat of skies without a cloud, over a desert hard to the feet and strewn with sharp flints. Valleys mostly dry and with no drinkable springs are crossed. Everything here is dreary and barren. The only living thing that meets the eye is perhaps a raven, a beetle, or a lizard. A day near this track of the Israelites has been described thus, "At dawn it is mild and balmy as the Italian spring, and inconceivably lovely in the colors it sheds on earth, air and sky. But presently the sun bursts up from the sea, a fierce enemy that will force every one to crouch before him. For two hours his rays are endurable, but after that they become a fiery ordeal. The mourning beams oppress you with a felling if sickness, their steady glow blinds your eyes, blisters your skin and parches your mouth, till you have only one thought — when evening is to come. At noon the heat, reverberated by the glowing hills, is like the blast of a limekiln. The wind sleeps on the reeking shore. The sky is a dead white. Men are not so much sleeping as half senseless. They feel as if a few more degrees of heat would be death."

This, then, is that terrible wilderness into which Jehovah found them. It is certain, however, that the host of the Lord suffered no such agonies as those described above. For in the words of the prophets, the Lord did a new thing. He made a way for His people in the wilderness. He led them about, kept them as the apple of His eye, spread abroad over them His wings, took them, bore them on His wings, Deut. 32:10. This imagery signifies an action that implies His special care over His people also when on the march. There was the pillar of cloud, His wings, that shielded them from the sun. Its oppressive beams, therefore, did not blind their eyes, blister their skin and parch their mouth. They were miraculously kept on the way in sound health. Their foot did not swell and their raiment waxed not old upon them, Deut. 8:4. They toiled not on, half senseless of the heat, a few more decrees of which would have killed them. They were weary after a march but not to the point of death. It must not be imagined that their hunger and thirst were past endurance. The heat would not strike them as a blast from the furnace. For the Lord knew their frame; remembered that they were dust. He pitied them as a father pitieth his children. When He went forth before His people and did march through the wilderness, He sent them a plentiful rain and thus confirmed His inheritance, when it was weary, Ps 68.

So does the Lord throughout the ages keep His people on the way to His eternal habitations. He is with them. His rod and His staff comfort them, when they walk through the valley of the shadow of death, so that they fear no evil. His mercy and goodness follows them all the days of their life until they dwell in the house of the Lord forever. Their feet, as shod with the preparation of the gospel does not swell. The spiritual armour, which they take unto themselves — the truth with which their loins are girded about; the breastplate of righteousness; the shield of faith, wherewith they are able to quench all the fiery darts of the wicked; the helmet of salvation — does not wax old upon them. And He pours out upon them of His Spirit.

But to return. For three days, the host of the Lord toil on, relying on the stores they brought with them from Egypt and from their last camping place. For as many days, they come not upon a spring. Their own supplies of water must now be exhausted. They are fatigued, depressed and thirsty. At last, however, they reach a place, which was called Marah, *bitter.* Here they find water, but it is too bitter to drink. "Therefore the name of it is called Marah."

Why does the Lord bring upon His people this experience? The matter, raised by this question, must be dealt with in conjunction with their hungering in the wilderness of Sin.

Taking their journey from Mara, they come to Elim, two hours further on. It is now the fifteenth day after the second month after their departing from Egypt, Ex. 16:1. The name Elim means trees. It took this name from the "seventy palms" which also mark the presence of no fewer than twelve springs. This spot, so inviting to the Israelites, was suitable for a long encampment. So here by the waters of Elim they remain quite a month. Then they again take up their journey. The way now first leads through what today is a comparatively pleasent valley "sprinkled with tamarisks, bushes and palms, with the dwarf trunks and shaggy branches peculiar to their kind in the stony region" and thereupon, some miles further, through a succession of plains shut in by naked hills and rocky walls of sandstone. There is little verdure here. "Mount Taijibeh, however, varies the landscape, rising in sloping beds of differing colors." Here, on the edge of the Red Sea, the children of Israel once more pitched, Num. 33:10. After a brief stay of how long we know not, the journey is again resumed. The road from the seashore encampment leads for some distance along

the coast. The Hebrews now enter on the plain of the wilderness of Sin, "which runs along the strand — a desolate expanse of flints, gravel and sand, nearly destitute of vegetation, broken from time to time by equally desolate wadys opening on it from the interior. There is hardly any more dismal tract in the whole peninsula. Even in winter the heat is indescribable during the day, and it was now approaching the middle of the year." Says Palmer, who explored the region, "From about nine till eleven in the morning of a bright day, when the sun's power is not yet tempered by a cooling sea breeze, travel is almost intolerable, especially to the new-comer. Heat is everywhere present seen as well as felt . . . . The sky, also beautifully blue, is clear, hot, and without a cloud; the soil of the desert is baked and glowing."

To add to the general distress, the stores of wheat, flour and foods of various kinds, brought from Egypt now fail them; for it is six weeks now since they crossed the Red Sea. Water failed them at Mara. Now it seems as if famine threatens them.

Again we raise the question, Why does the Lord bring over His people this experience? From the point of view of nature, it seems as if their doom is again fixed. Why does He suffer them to hunger and to thirst? And the answer: (taken from Deut. 8:3, 5) That they might consider in their heart, here, at the very outset of their journey through the wilderness, that as a man chasteneth his son, so the Lord chastens them, that He humbles them, and suffers them to hunger (and also to thirst) and thereupon feeds them with Manna which they and their fathers know not, that He might make them know that man does not live by bread only, but by every word that proceedeth out of the mouth of the Lord doth man live.

The Lord chastens them. This they deserve and are in need of. Though redeemed and delivered, they, as we, have but a small beginning of true obedience. They daily polute their way before Him. The natural inclination of their heart is to hate and forsake God and to place their trust in the arm of the flesh, to say to bread, Thou art our God and our life. Such is virtually their reasoning at Mara and again in the wilderness of Sin. At Mara they say, What shall we drink? And in the wilderness of Sin, the whole congregation of the children of Israel murmur against Moses and Aaron in the wilderness. They say unto them, Would to God we had died by the hand of the Lord in the land of Egypt, when we sat by the fleshpots and when we did eat bread to the full; for ye have brought us forth into this wilderness, to kill this whole assembly with hunger." These murmurings find their true explanation not in the physical discomforts caused by the momentary lack of water and bread but in the circumstance that they will to imagine that bread is their God and thus as indispensable to them as God, so that, lacking these natural means, they must now needs perish. What a shameful imagining! They have the promise that He will bring them into the land, He swore unto their fathers. And the abundant evidence is theirs that this promise will be kept. Yet, instead of waiting upon Him, they carry on as if their doom is again fixed and murmur with the very wings of God spread over them. What shall we drink and what shall we eat? Their question is a declaration, "We shall not eat and drink at all. Our doom is sealed." A few days previous, they saw Him cast Pharaoh's chariots and his host into the sea. And they, these murmurers also, sang, "Thou shalt bring them in and plant them in the mountain of thine inheritance . . . . " Now they fret and complain as if they can actually perish from thirst and hunger. The assumption from which their complaint arises is that the Lord now proves unfaithful. Let Him now, by coming to their aid, prove that their assumption is false. So do they, in these very first crisis in the desert, tempt God. The plight that should draw from them the confession, "The Lord is our Helper; we shall not want," brings over their lips — over the lips of the carnal Israel — murmurings that, as time goes on, will at length gather a terrible cumalative strength and finally burst forth in cries of fiercest rebellion. These murmurings, occasioned, it is true, by the trials of the flesh, spring from a dislike for God, from an indisposition to hearken unto His voice, to live by the word that proceedeth out of His mouth — the promise, the law of Jehovah, the self-revelation of God (the soul's true bread) in the face of Christ Jesus — thus to interest themselves in the things of God. Canaan, conceived of as a land where God is to tabernacle with His people redeemed, has no attraction for them. What they set their affections upon is merely Canaan's figs and pomegranates, Canaan's milk and honey, the material good for which Egypt has been quitted. But this good, so they reason, is no compensation for the hardships which they are now made to endure. They hunger and thirst. And good food can be had in Egypt. There they can sit at fleshpots and eat to the full of garlic, and onions and leek. So they reason and thus bring themselves forward as a people whose affections are set not upon God but upon bread that perishes as if this bread were man's God by which He lives.

The Lord, at the very beginning of their residence in the wilderness, resolves to provide them with the uncontrovertable evidence that their imagining is vain. So He first makes them to thirst and to hunger. They are now in dire need. Natural bread, such as the soil yields, is wanting to them. Judging from things seen, their doom is fixed. And the carnal Israel and also they of the spiritual Israel who stand not in their faith so judge. They ask, What shall we drink and what shall we eat? Yet, although the sacred record says nothing of this, it must be that there can be found in this vast murmuring assembly true sons of the

covenant who pray and in their prayer voice sentiments such as these, O righteous and merciful God, we bewail our sins before thee and acknowledge that we deserve, shouldst Thou enter into judgment with us, by reason of our sins, to perish in this wilderness. O Lord, forgive us our transgressions, for which we heartily repent and work in our hearts a greater measure of sorrow for them, that we may, fearing Thy judgment, hearken unto Thy voice. For then, as to live is to fear Thee, Thou wilt save us, how we know not, from the plight of this hour and eventually enter with us, Thy people, into Thy rest.

The faith of which this prayer is the expression is not put to shame. "Then the Lord said unto Moses, Behold I will rain bread from heaven for you . . . " "And in the morning the dew lay around about the host. And when the dew that lay was gone up, behold on the face of the wilderness there lay a small round thing, as small as the hoar frost on the ground. And when the children of Israel saw it, they said one to another, it is manna: for they wist not what it was. And Moses said unto them, This is the bread which the Lord hath given you to eat."

So does He humble them. He leads them, as was before said, into a region of deserts, waterless tablelands, barren mountain chains and valleys were streams run dry, a tractless waste, a wilderness. Thus by taking from them every natural resource (water and bread such as the soil yields) by raining for them day by day bread from heaven, He compels them to live consciously out of His hand; by His mouth, and to command their souls to wait daily upon Him. Thus does He humble them, silence the voice of pride in their midst that is wont to boast, "my power and the might of my hand hath gotten me this wealth." To what purpose does He bring them, His people so low? That He may make them know that man doth not live by bread only, by the bread that the soil yields, but by every word that proceedeth out of the mouth of God.

There is also to this notice a depth of meaning that cannot be fathomed. Yet if it be examined in the light of Israel's condition of life in the wilderness, its meaning can somewhat be grasped. The notice makes mention of two kinds of bread, the perishable and every word of God's mouth. That man lives *not* on the former *but* on the latter signifies that the two must be conceived of as contraries, so that the *word of God's mouth* cannot denote His inspiration in the ordinary bread with which we nourish our mortal frames. To maintain this is to miss the point in the argument. What the sacred writer in the final instance wished to bring out is not that man derives no nourishment from uninspired, perishable bread but that eating this bread he lives for a season only and eventually dies, so that the true bread of life is every word of God's mouth, which, if a man eats, he will live forever.

The Hebrew text reads, "Man lives on all or everything that proceedeth out of the mouth of God." But we learn from the discourse of Christ that *all* or *everything* must be rendered *every word.* That man lives on this word clearly means that man's true life is not perishable bread but God, so that life apart from Him is death. It means that he who cometh to Him shall never hunger and that he who believeth on Him shall never thirst but will have everlasting life and will be raised up in the last day.

Man's true bread is God. Upon Him man lives because there proceeds out of His mouth words. What are these words? Firstly and in the final (and thus not in the first) instance, the word by which He in His love calls into being His people and keeps them in His power, the same word by which He eventually will make all things new and cause to appear in glory His church whose life is now hidden with Christ in God. Secondly, we are to think here of the word of truth, the law, the promise, the gospel, the self-revelation of God in which the children of faith possess God's true likeness. And this likeness is Christ as the revelation of God is in His face. He is the *every word* that proceedeth out of the mouth of God on which man lives. In and through Him the Father speaks the word that effects life eternal. The express image of the Father is He. The effulgence of His glory. In Him dwelleth the fulness bodily. He is the resurrection and the life, the power of God unto salvation. Therefore He could say, "I am the living bread, which came down from heaven: if any man eat of this bread, he shall live forever . . . . "

Of this word of God's mouth the manna of the desert period was the special and fitting token. It was this because it was a new thing (The Israelites living on it knew it not. Neither did their fathers know) and thus so palpably the product not of man's labor but of the word of God's mouth that to live on it was to the consciousness of the Israelite like living directly on the very creative word of God. What is more, the manna as compared with ordinary bread was plainly a food of surpassing excellence. It was capable of sustaining life as no other ordinary bread could. It was a perfect food that rendered all other foods superfluous, so that the Israelites living on it had full and superb health. From these observations it follows that the manna, too, in conjunction with the word of God's mouth by which it was prepared, must be thought of as forming the contrary of ordinary bread. The proof of the correctness of this reasoning is that in the discources of Christ, the manna reappears as the typical designation of Him, the true bread of life. Thus by the word of God's mouth on which the Israelites lived we are to understand in the first instance also the manna that God rained for them from heaven. But this earthy manna was a type and nothing more. Though food of exceptional virtue, it nourished man's body only. "Your fathers," said Christ to the

Jews of His day, "did eat Manna in the wilderness and are dead. This is the bread that cometh down from heaven, that a man may eat thereof and not die." The true bread from heaven is Christ. Whoso eateth His flesh, and drinketh His blood, hath *eternal* life; and He will raise him up at the last day. But this is a matter that the Israelites of the period of the wanderings, who had not Christ as the direct object of their vision, could have no eye for. Yet the action of God consisting in His suffering them to hunger and in His feeding them with manna which they knew not, could not fail to drive home to their consciousness a vital truth — the truth namely that God only is man's life that thus to live is to cleave unto Him as the only expectation, to hearken unto His voice and to keep covenant trust, that therefore the man who forsakes God and says to bread, Thou art my God, is doomed.

And this, too, is in substance the very message that comes to them at Mara in connection with their thirst. Finding the waters at Mara unsuitable for use, they utter cries of importunate agony. They carry on as if their hour has again struck though they posses Him the very Creator of water.

But the Lord now makes a beginning of proving them to discover the real cause of their murmuring, which is not their thirst, not the physical discomforts attending the march through the desert, but their indisposition to humbly turn to Him in their need, to hearken unto His voice, their lack of interest in His things. This, to be sure, they would deny and insist that the only reason they complain is their thirst. But the Lord will prove them, discover them to themselves. So He first supplies the immediate need. "What shall we drink." Moses with the people murmuring against him, cries unto the Lord. And the Lord shows him a tree, which when he casts it into the waters, the waters become sweet. Then we read, There he made for them a statue and an ordinance, and there he proved them, and said. "If thou wilt diligently hearken unto the voice of the Lord thy God, and wilt do that which is right in his sight, and wilt give ear to his commandments, and keep all his statutes, I will put none of these diseases upon thee, which I have brought upon the Egyptians: for I am the Lord that healeth thee." Thus the healing of the waters of Mara become unto them a sign and a pledge that life and health will be their portion, if they will cleave unto the Lord.

So it is plain that from the Lord's doing at Mara and from His doing in the wilderness of Sin rise two distinct messages. The former is: I, the Lord am the Healer of all they diseases and the preserver of thy life. The latter message is: I, Thy God, am thy life, the true bread of thy soul,

But this double boon is the portion of them only who give ear to His commandments and keep all His statutes. And these are His people, with sins covered by His blood and in whom His Spirit dwells. They thirst for God and consider that the present sufferings are not to be compared with the glory that awaits them in God's country. But the others, the carnal Israel, who have no interest in the higher things of the covenant, will persist in choosing to disobey His voice and thus continue to bring themselves forward as a people that prefers sickness and death to life and well-being on the condition of faith and obedience. It will thus appear more and more that the deep cause of their murmurings and rebellion is not the hardships of the desert journey but their dislike of God and of His promised things. Thus it will become known what is in their heart. They will continue to say, in every emergency, as often as there will be need and the need will not be immediately supplied, — they will say, "Wherefore is this that thou Moses hast brought us up out of Egypt, to kill us and our children and our cattle?" And they will persist in asking, "Is the Lord in this place?" Such will continue to be their outburst with the promise of God to deliver them in the day of trouble if they call upon Him, in their ear, with His goodness and mercy following them in every place, and with all the tokens of His power to save fresh in their memory.

G. M. O.

(To be continued)

NOTICE

The annual meeting of the R. F. P. A. will be held, the Lord willing, on Tuesday, Sept. 10, at 7:45 o'clock.

Three boardmembers must be elected from the following nomination:

H. Bastiaanse
Rev. B. Kok
W. Koster
F. Pipe
R. Schaafsma
R. Timmer

Other important matters will come up for discussion, such as, the proposed plan of our Standard Bearer.

The agents will be present at 7:15 o'clock to receive membership or subscription fees.

The Board

Aan het Woord Gods mag geen meester, noch richter, en zoo ook geen beschermheer gegeven worden, dan God zelven.

Gods Woord alleen blijft eeuwiglijk; maar de dwaling gaat altoos naast hetzelve op, en ook weer onder.